

Voorjaarsnota 2005



PROVINCIE DRENTHE

VOORJAARSNOTA 2005

Gedeputeerde staten van Drenthe, 26 april 2005

 INHOUD

1.	INLEIDING	5
2.	STEDELIJK GEBIED	7
3.	LANDELIJK GEBIED	15
4.	BEREIKBAARHEID	19
5.	WERK, ONDERWIJS EN KENNISINFRASTRUCTUUR	23
6.	VEILIGHEID EN SOCIAAL EVENWICHT	29
6.1.	Veiligheid, duurzaamheid en milieu	29
6.2.	Sociaal evenwicht	31
7.	RESERVE FLEXIBEL BELEID	37
	DEEL 2	39
8.	FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN	41
8.1.	Kredietoverheveling	41
8.2.	Provinciefonds	41
8.3.	Opcenten motorrijtuigenbelasting	42
8.4.	Personele lasten 2005-2009	43
8.5.	Indexering van personele en niet-personele lasten bij instellingen die een prestatiesubsidie per boekjaar krijgen	44
8.6.	Stand van zaken ombuigingen/verhoging inkomsten Begroting 2005	46
8.7.	Overige ontwikkelingen	47
9.	FINANCIËLE EFFECTEN	49
10.	VOORSTELLEN	51
11.	OVERZICHT FINANCIËLE GEVOLGEN	57
	BIJLAGEN	59
1.	Bijgevoegde kaarten A-4	60
2.	Afkortingenwijzer	61



1. INLEIDING

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2005. Naast de financiële vooruitzichten voor de Begroting 2006 geeft deze nota een beeld van de bereikte resultaten en de bestuurlijke hoofdlijnen voor de verdere invulling van het Collegeprogramma tot en met 2007.

De uitvoering is in volle gang en loopt goed. Met behulp van de beschikbaar gestelde middelen is een behoorlijke vooruitgang geboekt met de realisering van de in het Collegeprogramma 2003-2007 aangegeven doelen en daarin aangegeven speerpunten. Dit geldt zowel voor de start en uitvoering van concrete projecten als voor de manier waarop wij invulling geven aan de samenwerking met andere overheden en maatschappelijke organisaties en partners.

De presentatie van de Voorjaarsnota zien wij als een markeringsmoment voor zowel onszelf als ook provinciale staten (PS).

De eerste helft

Met onze brief van 18 september 2003 is de aftrap gegeven voor de uitvoering van ons collegeprogramma "Werk maken in een veilig en sociaal Drenthe". De ambities uit deze brief zijn uitgewerkt in voorstellen die steun kregen in PS. In de Voorjaarsnota 2004 hebben wij onze plannen voor de periode 2004-2007 verder ontvouwd. Met de vaststelling van de Begroting 2005 hebben PS hiervoor € 43 miljoen beschikbaar gesteld. De middelen zijn ingezet voor de vijf hoofdlijnen van ons beleid: ontwikkelen stedelijk gebied, ontwikkelen landelijk gebied, bereikbaarheid, onderwijs en kennisinfrastructuur en veiligheid en sociaal evenwicht.

Waar nodig hebben wij beleid herijkt of geactualiseerd zoals het Provinciaal omgevingsbeleid, het Meerjareninvesteringsprogramma Verkeer en Vervoer en het beleid op de terreinen van cultuur en welzijn, openbare orde en veiligheid, de Regiovisie Groningen-Assen en de Strategische Agenda voor de Noordelijke Samenwerking. Opvattingen van PS, zoals bijvoorbeeld kenbaar gemaakt in moties bij de behandeling van de Cultuurnota, zijn zo goed mogelijk verwerkt. Ook is het beleids-instrumentarium vernieuwd, bijvoorbeeld de Algemene subsidieverordening.

Volgens deze lijnen is ook deel 1 van deze Voorjaarsnota 2005 opgebouwd. Wij geven hierin een beeld van wat er tot dusverre bereikt is en wat onze inzet is voor de tweede helft van deze collegeperiode. In deel 2 schetsen wij de financiële vooruitzichten en vertalen wij onze voorstellen in een solide financieel beleid voor de komende vier jaar.

De tweede helft

De realisatie van onze ambities pakken wij aan met een gerichte programmatische werkwijze per hoofdlijn van het collegeprogramma.

Net als in de eerste helft richten wij onze inspanning op het behalen van resultaten voor de Drentse samenleving. Dat doen wij door onze samenwerking met gemeenten, waterschappen en andere partners te intensiveren. Voor de tweede helft van de collegeperiode hebben wij onze inzet onder meer nader geconcretiseerd door onze prioriteiten integraal te vertalen in agenda's voor de ontwikkeling van het stedelijke en landelijke gebied. Wij streven hierbij naar een meer gerichte samenwerking met onze partners in het bijzonder de gemeenten.

Wij verwachten dat gesprekken met onze partners over deze prioriteiten het mogelijk zal maken dit najaar nadere keuzes te maken. Zo kan de overlegagenda getransformeerd worden in een gezamenlijke uitvoeringsagenda.

Naast de investeringen in de bereikbaarheid bestemmen wij in de periode 2005-2007 voor de stedelijke agenda bijna € 7 miljoen uit de reserve Flexibel Beleid. Voor de landelijke agenda is er de reserve Vitaal Platteland waarin jaarlijks circa € 5,3 miljoen aan ontschotte middelen beschikbaar is. Natuurlijk zijn onze inspanningen voor stad en land in belangrijke mate gericht op het scheppen van meer werk. Maar daarnaast achten wij het noodzakelijk dat voor werk, onderwijs en kennisinfrastructuur de rest van de collegeperiode nog ruim € 5 miljoen beschikbaar komt. De reserve Flexibel Beleid biedt die mogelijkheid.

Financieel perspectief

Ten opzichte van 2004 is het financieel perspectief van de provincie voor de huidige bestuursperiode vrijwel ongewijzigd gebleven. De in deze Voorjaarsnota geschetste ontwikkelingen leveren per saldo enige financiële ruimte op. Een deel van die ruimte is nodig voor enkele zaken die onvermijdelijk zijn. De beperkte extra begrotingsruimte die er de komende jaren is willen wij inzetten voor enkele nieuwe kansen en ambities. De belangrijkste zijn de verbreding van de N34 tussen Gieten en De Punt en de intensivering van onze inzet op het terrein van duurzaamheid en milieu. In het bijzonder het energiebeleid (Energy Valley) en onderzoek en verbetering van de luchtkwaliteit.

Voor de jaren na de huidige bestuursperiode onderkennen wij nu reeds diverse ontwikkelingen die in financiële zin tot consequenties kunnen leiden. Wij denken daarbij met name aan een Drentse bijdrage voor de verdubbeling van de N33, de problematiek van de reserve Investerings Verkeer en Vervoer (zie onder: Bereikbaarheid in de Voorjaarsnota), extra inzet in verband met de landinrichting/cofinanciering Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG), vervolg Kompas (Strategische Agenda Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)) en energiebesparende maatregelen provinciehuis in relatie tot het strategisch huisvestingsplan (zie ook onder: Voorstellen in deze Voorjaarsnota: Stad en WOK en Drents Museum).

Het uitblijven van duidelijkheid over de voortzetting en de mogelijk beperktere omvang van Rijks- en Europese programma's, vinden wij zorgelijk. In SNN-verband stellen wij alles in het werk om ook na de huidige Kompasperiode uit de nieuwe programma's een substantiële bijdrage voor Drenthe zeker te stellen.

Met de in deel 1 van deze Voorjaarsnota langs de hoofdlijnen van het Collegeprogramma gepresenteerde beleidslijnen stellen wij u een kaderstelling voor waarbinnen wij de Begroting 2006 willen opstellen. Wij vragen u zich over deze kaders uit te spreken. In enkele gevallen hebben de voorgestelde beleidslijnen betrekking op het jaar 2005 en zijn door ons bedoeld als voorstel om de begroting van dit jaar te wijzigen.

In deel 2 van de Voorjaarsnota 2004 worden de bekende onderwerpen van de Voorjaarsnota behandeld, waarbij ontwikkelingen en effecten worden weergegeven en voorstellen worden gedaan die leiden tot aanpassing van de lopende begroting en het meerjarenperspectief.

2. STEDELIJK GEBIED

Provinciale visie op stedelijke ontwikkeling

In ons Collegeprogramma is de ontwikkeling van het stedelijk gebied een hoofdlijn van beleid. In verschillende provinciale nota's wordt nader ingegaan op het belang van de stedelijke ontwikkeling. Richtinggevend daarbij is het POP II, waarbij aangesloten is op het Kompas van het Noorden.

Stedelijke ontwikkeling heeft een complex karakter. Allerlei functies, met een eigen karakter en kwaliteit komen samen in een klein gebied. Ook hebben de steden een functie voor de omliggende regio. De stedelijke centra zijn belangrijk voor de werkgelegenheid en moeten voldoende draagvlak behouden voor onderwijs, culturele en maatschappelijke voorzieningen. De regio heeft baat bij een krachtige centrumfunctie van de stad. Bereikbaarheid speelt daarbij een belangrijke rol.

Het provinciaal beleid is gericht op bundeling van wonen, werken en voorzieningen in en rond de stedelijke centra, de bestaande stad kan beter benut worden.

De steden zijn een broedplaats voor creativiteit en ondernemersschap. De inzet voor een sterke stedelijke economie vereist dat er een veilige en gezonde leefomgeving aanwezig is. Binnen de steden zijn maatregelen nodig om de verkeersafwikkeling te versnellen en de bereikbaarheid van de stadscentra te garanderen. Aandacht is nodig voor veiligheid en milieu, groenelementen in de stad en de verbinding met het landelijk gebied. Van groot belang is dat de waterhuishouding van het stedelijk gebied zodanig wordt ingericht dat er geen sprake is van afwenteling van problemen.

Doelen voor stedelijke ontwikkelingen

Wij streven naar sterke, leefbare en bereikbare steden voor wonen, werken en vrijetijdsbesteding.

Voor het realiseren van onze ambitie stellen wij vier thema's centraal.

Sociaal en vitaal

Wij stimuleren voldoende woningdifferentiatie afgestemd op de zorgbehoefte, de verschillende doelgroepen, de culturele diversiteit en de aanwezigheid van ontmoetingsruimten in een aantrekkelijke en veilige leefomgeving. Daarbij denken wij in het bijzonder aan levendige stadscentra en vernieuwingsprojecten met combinaties van wonen, zorg en welzijn.

Stedelijk vestigingsklimaat

De steden in Drenthe zijn de motor voor economische ontwikkeling. De meeste Drenten wonen in de steden en ook bieden de steden de grootste werkgelegenheid. Wij stimuleren ondernemerschap, de wijk economie en een gevarieerd aanbod van voorzieningen, bedrijvigheid en locaties voor bedrijfsvestiging met aandacht voor digitale ontsluiting. De omslag naar meer kennisintensieve bedrijvigheid vraagt onze specifieke aandacht. Door ruimtelijke kwaliteit en een hoog voorzieningenniveau moeten de steden ook aantrekkingskracht hebben om te gaan wonen.

Bereikbaarheid

De steden kunnen alleen hun aantrekkelijkheid voor wonen en bedrijfsvestiging behouden als ze goed bereikbaar en ontsloten zijn. Via de vervoersmodaliteiten willen wij maatregelen treffen voor een vlotte en veilige doorstroming en afwikkeling van het verkeer. Daarbij wordt de zogenaamde corridoraanpak voorgestaan voor de bereikbaarheid van de steden vanuit de regio en een goede circulatie in het stedelijk gebied zelf.

Stedelijke kwaliteit

Bij stedelijke kwaliteit kijken wij naar de ruimtelijk-fysieke kwaliteit, het milieu, en de sociaal-maatschappelijke kwaliteit. Het gaat om duurzame stedenbouw, een aantrekkelijke openbare ruimte en het aangenaam kunnen vertoeven daarin, het benutten van cultuurhistorische waarden, groen elementen zoals stadsparken en de overgang naar het omringende landschap. Maar ook duurzame energiehuishouding, externe veiligheid, het verbeteren van de milieu en luchtkwaliteit zijn van belang voor de stedelijke kwaliteit en een toekomstgericht waterbeheer in combinatie met water als verrijkend element.

Doelrealisatie

Gezien onze provinciale doelen, de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenten en de beperkte middelen staat bij onze inzet selectiviteit voorop. wij kiezen voor de steden Assen, Emmen, Hogeveen, Meppel en Coevorden. Uitgangspunt hierbij is om de regionale positie van deze steden te versterken en de bundeling van verstedelijking te stimuleren.

Via een uitvoeringsagenda en afspraken per stad over de gewenste ruimtelijke, economische, ecologische en maatschappelijke ontwikkeling voor de lange en korte termijn willen wij samen met de steden werken aan onze provinciale doelstellingen.

Wij willen bouwen aan de stad en investeren in samenwerkingsrelaties. Het oplossen van knelpunten of het ontwikkelen van gebieden en wijken wint aan kracht als provincie en gemeenten, bedrijven en instellingen samen optrekken. In deze werkwijze staan maatwerk en partnerschap centraal.

De agenda voor de steden geeft een overzicht van de belangrijkste aandachtsgebieden en de prioritaire projecten waar wij de komende tijd op willen inzetten. Onze inzet en rol kunnen per stad en project verschillen.

De provinciale rol

Uitgangspunt voor onze samenwerking met gemeenten is dat de gemeenten primair verantwoordelijk zijn voor het ontwikkelen en uitvoeren van projecten, die bijdragen aan de gewenste stedelijke ontwikkeling. Met de provinciale inzet willen wij de gemeenten ondersteunen en de effectiviteit van de inzet vergroten vanuit onze eigen ambitie en doelen.

Wij willen faciliteren door kennisuitwisseling, het stroomlijnen van procedures, het inschakelen van deskundigen, een betere interne afstemming en het verlenen van financiële bijdragen of er naar op zoek gaan. Een financiële bijdrage van de provincie is gericht op het aanjagen en versnellen van de uitvoering en/of op het realiseren van specifieke doelen.

Door verbindingen te leggen tussen verschillende beleidsvelden en daarvoor beschikbare middelen en instrumenten verwachten wij een bijdrage te leveren aan het oplossen van complexe vraagstukken en het verhogen van de kwaliteit van projecten.

Door te investeren in samenwerking en afstemming met andere partijen willen wij gemeenten ondersteunen bij de ontwikkeling en uitvoering van projecten. Waar nodig willen wij partijen bij elkaar brengen om zo tot de gewenste oplossingen te komen.

Stand van zaken ten opzichte van de Voorjaarsnota 2004

Na vaststelling van de voorjaarsnota 2004 is de programmatische aanpak van de stedelijke ontwikkeling van start gegaan. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van een Programma Organisatie en de nu voorliggende Provinciale Agenda voor de steden Assen, Hoogeveen, Emmen, Coevorden en Meppel.

Positie Assen en Emmen in Noordelijk verband

Emmen en Assen hebben in dit geheel een bijzondere positie. Emmen behoort tot de G30. De dertig grote steden in Nederland ontvangen via het Rijk rechtstreeks een brede doeluitkering voor het ontwikkelen van de beleidsthema's Sociaal, Fysiek, Economie. Voor Emmen is dit een bedrag van circa € 47 miljoen.

Assen maakt deel uit van het stedelijk netwerk Groningen-Assen. De Regiovisie Groningen-Assen is recentelijk geactualiseerd en er wordt in dat kader samen met het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer gewerkt aan een programmaplan. De opgave voor het stedelijk gebied van Assen heeft vooral betrekking op woningbouwaantallen, de kwaliteit van de woningbouw en de bereikbaarheid (inclusief openbaar vervoer (OV)). Deze opgave voor Assen is waar mogelijk opgenomen in de provinciale agenda voor Assen en zal bij verdere projectontwikkeling gerealiseerd worden.

In de Strategische Agenda voor Noord-Nederland/SNN zijn Emmen en Assen (samen met Groningen en Leeuwarden) prioritaire steden.

Resultaat en integrale aanpak en samenwerking

Parallel aan de ontwikkeling van de agenda voor de steden hebben onze inspanningen geleid tot de volgende concrete resultaten.

- Met Emmen zijn afspraken voorbereid over een gezamenlijke inzet op een aantal sleutelprojecten, welke sporen met onze provinciale doelen; zoals de Kenniscampus, Emmen Revisited en het Leer-Werk-traject.
 - Wij hebben ons ingespannen om het centrumplan van Coevorden financieel haalbaar te maken en de Kompasaanvraag rond te krijgen
 - Er is samengewerkt met Hoogeveen rond de herstructurering van de woonwijk Krakeel. Hiervoor is uit de reserve Flexibel Beleid een budget beschikbaar gesteld
 - Er is een lopende samenwerking met Meppel rond twee projecten: Oevers A/B (revitalisering van bedrijventerrein) en Waterpoort Meppel (stadsontwikkeling en toerisme). Ook hiervoor is uit de reserve Flexibel Beleid een budget beschikbaar gesteld. Er zijn tevens Kompas aanvragen in voorbereiding.
 - Samen met Assen zijn wij bezig om de ontwikkeling van het Cultureel Kwartier (in samenhang met het zogenaamde Erfgoedkwartier) de zogenaamde Blauwe As, ontwikkeling van Assen-Zuid en diverse Infrastructuurprojecten, mogelijk te maken.
 - Ook is het provinciale Beleidskader Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 2 vastgesteld, wat beleidsmatig aansluit op het Collegeprogramma en het POP II en qua werkwijze voor het toekennen van de subsidies is gebaseerd op het beleidskader van het Rijk.
- Assen, Coevorden, Hoogeveen en Meppel zijn zogenaamde programmagemeenten, die eenmalig voor de jaren 2005 tot en met 2009 een bijdrage krijgen op basis van een Meerjarenontwikkelingsprogramma. In totaal gaat het voor deze steden om een bedrag van circa € 9,2 miljoen. Het college van gedeputeerde staten (GS) zal voor de zomer besluiten over de Meerjarenontwikkelingsprogramma's en de daaraan gekoppelde subsidie verstrekking.

Daarnaast is specifiek ingezet op een drietal thema's.

Woonplannen

In 2004 is met de Drentse gemeenten inclusief de steden overleg gevoerd over hun woonplannen. Per 1 oktober 2005 zullen allen een woonplan indienen met een aanvraag voor de knelpuntenpot woningen. Wij vragen bredere plannen dan de eerste ronde met vooral accenten op wonen en zorg/welzijn en mobiliteit.

Parkmanagement

In 2004 is het project Parkmanagement de volgende fase ingegaan. Parkmanagement is een samenwerking op regionale bedrijventerreinen tussen de gemeente, de ondernemers en de provincie. Doel van parkmanagement is het creëren van duurzame kwaliteit op de desbetreffende bedrijventerreinen. Op verzoek van het bedrijfsleven en lokale overheden heeft de provincie Drenthe onlangs besloten de parkmanagement initiatieven in Drenthe te willen faciliteren. Enerzijds doet de provincie dit door concrete bijdragen beschikbaar te stellen voor de professionalisering van de vijf parkmanagementorganisaties, anderzijds via een gezamenlijk overleg te werken aan de uitwerking van een aantal concrete thema's. De in 2004 beschikbaar gestelde middelen betrekken wij bij onze inzet in 2005.

Sanering gasfabrieken

Omdat het gereedkomen van de noodzakelijke overeenkomsten langer duurden dan verwacht wordt in de Jaarstukken 2004 voorgesteld het budget over te hevelen naar 2005. Naar verwachting kan dit jaar het gehele bedrag worden uitgegeven aan de saneringen te Coevorden (Bogasterrein) en Meppel.

Stedelijk waterbeheer

Ook heeft de waterhuishouding in het stedelijke gebied de laatste tijd meer aandacht gekregen. Thema's zijn het voorkomen van grondwateroverlast, het afkoppelen van regenwater van het riool, de capaciteit van bestaande rioolsystemen, voorkomen van verontreiniging van water en het vasthouden van water. Daarnaast kan water in stad een belangrijke bijdrage leveren aan de belevingswaarde van de stad. Water is daarom een onderdeel van het Programma Stad. Momenteel zijn gesprekken gaande met de gemeenten over stedelijke ontwikkeling. De provincie zal het thema Water hierbij op de agenda zetten. In Meppel zijn al verschillende projecten in voorbereiding en uitvoering.

Te verwachten activiteiten

Voor elke stad hebben wij een agenda opgesteld. Deze agenda geeft aan waar wij de komende jaren onze inspanningen op willen richten, zowel in middelen als menskracht. Daarbij hebben wij onderscheid gemaakt in gebiedsontwikkelingen voor de langere termijn en prioritaire projecten voor de korte termijn. Deze agenda is tevens input voor de verdiepingsslag van de Stedelijke Agenda voor de noordelijke samenwerking (SNN).

Het betreft een "integrale" agenda waarin de eerder genoemde thema's allen aan de orde zijn en ook verbindingen worden gelegd met de andere vier hoofdlijnen van het Collegeprogramma.

De agenda is bepaald aan de hand van een inventarisatie van lopende en vanuit provinciale optiek gewenste ontwikkelingen per stad. Ook is gekeken naar het belang van binnenstedelijke ontwikkeling en de regionale positie en functie van de stad.

De analyse van de steden levert een aantal gemeenschappelijke aandachtgebieden op, die de komende tijd bij alle steden actueel zijn.

- Samenhangende ontwikkeling van de centra.
- Een specifieke woonopgave betreffende inbreiding en differentiatie.
- De bereikbaarheid: intern van centrumgebieden en extern vanuit de regio.
- Verplaatsing/revitalisering van oude bedrijventerreinen die tegen stadscentra aan liggen.

Per stad is een aantal gebieden geselecteerd als aandachtsgebied voor de langere termijn.

Een aandachtsgebied kan een clustering van projecten betreffen (bijvoorbeeld centrum van Emmen), waar een samenhangende ontwikkeling gewenst is of een gebied waarbinnen een bepaald thema kansrijk is (bijvoorbeeld zorgzone Assen). Binnen de aandachtsgebieden zijn prioritaire projecten gekozen voor de korte termijn, uitvoering in de periode 2005-2007.

De selectie van aandachtsgebieden en prioritaire projecten is gebaseerd op de provinciale doelen voor stedelijke ontwikkeling (Collegeprogramma, POP II) en de aanwezigheid van een meervoudige problematiek, die om een samenhangende oplossing vraagt en een grote inspanning van betrokkenen vergt. Maar ook is gelet op kansen om op de korte termijn (2005-2007) resultaten te boeken en op al aanwezige bestuurlijke betrokkenheid.

Agenda voor stedelijke ontwikkeling 2005-2007

De agenda per stad maakt zichtbaar waar wij de komende tijd prioriteit aan willen geven in het stedelijk gebied en samen met gemeenten afspraken willen maken over de uitvoering.

Deze agenda maakt zichtbaar dat stedelijke ontwikkeling een integraal proces is, gericht op de sociaal culturele kwaliteit van een stad.

Zowel in de gewenste gebiedsontwikkeling als de projecten zijn de verbindingen zichtbaar met de hoofdlijnen Bereikbaarheid, Onderwijs en kennisinfrastructuur, Ontwikkeling landelijk gebied en veiligheid en Sociaal evenwicht.

Assen

Voor Assen willen wij voor de lange termijn inzetten op de ontwikkeling van het hele centrumgebied, het verkennen van mogelijkheden van een zorgzone (in relatie tot Wilhelmina Ziekenhuis, de ontwikkelingen rond VanBoeijen en de overige zorginstellingen daar in de buurt), de ontwikkeling van de Westelijke Stadsrandzone, de integrale ontwikkeling van het knooppunt Assen-Zuid en de realisatie van het Kolibri-concept. Voor de korte termijn zijn daarbinnen voor ons de volgende projecten prioritair: Erfgoedkwartier/Cultureel kwartier en de Blauwe As, pilots binnen de westelijke stadsrandzone (onder andere op het gebied van woonkwaliteit, duurzaamheid en waterbeheer), de aansluiting N33/A28 en de ontwikkeling van het TT-terrein.

Meppel

Voor Meppel willen wij voor de lange termijn inzetten op de ontwikkeling van het centrumgebied, ontwikkeling en revitalisering op de bedrijventerreinen A tot en met C, het ontwikkelen van wateraspecten en de totale bereikbaarheid in relatie tot de nieuwe uitleg en het centrum. Voor de korte termijn zijn daarbinnen voor ons de volgende projecten prioritair: Het Vledder c.a., Oevers C, water en binnenstad en de ontsluiting van de Nieuwveense Landen.

Emmen

Voor Emmen willen wij voor de lange termijn inzetten op de ontwikkeling van het centrumgebied (Masterplan Emmen), de realisatie van Emmen Revisited, revitalisering van het bedrijventerrein de Bargermeer en de bereikbaarheid van Emmen aan de zuidkant. Voor de korte termijn zijn daarbinnen voor ons de volgende projecten prioritair: Kenniscampus, ruimtelijke ontwikkeling van het centrumgebied, herstructurering van het centrum van de wijk Bargeres (inclusief de

oevers van het Oranjekanaal), veiligheidsproblematiek noordkant Bargermeerterrein en het OV-knooppunt Emmen-Zuid.

Hoogeveen

Voor Hoogeveen willen wij voor de lange termijn inzetten op de ontwikkeling van het centrumgebied, de ontwikkeling van het Stationsgebied, revitalisering van bedrijventerrein De Wieken en realisatie van de herstructurering van de woonwijk Krakeel. Voor de korte termijn zijn daarbinnen voor ons de volgende projecten prioritair: Herstructurering Hoofdstraat en omgeving, Visie op de ruimtelijke ontwikkeling van het Stationsgebied, Pilot Revitalisering De Wieken en Realisatie centrumgebied Krakeel.

Coevorden

Voor Coevorden willen wij voor de lange termijn inzetten op de ontwikkeling van het centrumgebied (inclusief het stationsgebied en de problematiek van bedrijventerrein De Holwert) en de vervoersmodaliteiten van Europark c.a. Daarbinnen zijn voor ons de volgende projecten prioritair: Markt e.o., Bogasterrein, een pilot betreffende revitalisering van De Holwert en de aansluiting van Europark c.a. op de N34.

Proces

Op basis van de voorliggende agenda wordt het overleg, dat met de betreffende gemeenten loopt, voortgezet. Op basis van overleg willen wij komen tot een gezamenlijk gedragen uitvoeringsagenda (de te behalen resultaten en afspraken over de wederzijdse inzet) voor de komende jaren

Onze inzet zal per project verschillen. In sommige gevallen nemen wij het initiatief tot bepaalde ontwikkelingen, in andere gevallen denken wij actief mee en faciliteren de gemeente.

Afhankelijk van de fase van een project wordt er in verschillende mate gefacilieerd in menskracht, in het stroomlijnen van processen en bestuurlijke besluitvorming, in financiering van processen, onderzoeken, pilots en in cofinanciering van investeringen.

Monitoring

Monitoring vindt plaats op de wijze zoals vastgesteld in het POP II. Voor de specificatie van doelen en indicatoren zijn de genoemde thema's voor stedelijke ontwikkeling leidend.

Financiën

Huidige situatie

In de Begroting 2005 is - naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2004 - voor stedelijke ontwikkeling € 150.000,-- gereserveerd voor proceskosten. Voor (co-)financiering van projecten kan een beroep gedaan worden op de reserve Flexibel Beleid, die in deze collegeperiode vooral bestemd is voor de hoofdlijnen Stedelijke ontwikkeling en Werk, Onderwijs en Kennisinstructuur (WOK) en waarin jaarlijks € 3,8 miljoen wordt gestort.

Financiële inzet voor komende jaren

Onze agenda behelst per stad clusters van projecten of aandachtsgebieden voor de langere termijn, waarbinnen prioritaire projecten zijn aangegeven. Deze agenda heeft een interne werking voor het richten van de inzet van mensen en middelen en een externe werking: de verbinding van stedelijke ontwikkelingen aan provinciale doelen.

De agenda voor de steden zijn inmiddels zover uitgevoerd, dat blijkt dat voor de jaren 2005 tot en met 2007, naast financiering vanuit de andere hoofdlijnen, circa € 7 miljoen nodig is.

Voorgesteld wordt voor de hoofdlijn ontwikkeling stedelijk gebied een aparte bestemmingsreserve Stedelijke Ontwikkeling te vormen en daarin gedurende de jaren 2005, 2006 en 2007 een bedrag te storten van € 2.294.000,-- per jaar ten laste van de middelen flexibel beleid.



3. LANDELIJK GEBIED

Doelen

Wij vinden het waarborgen van de kwaliteit en de vitaliteit van het landelijk gebied een van de hoofdlijnen van ons beleid voor de komende jaren. De ambities voor het landelijk gebied hebben wij geformuleerd in een aantal plannen en agenda's. Daartoe behoren onder andere het POP II, Plattelandsbeleid, Op Drentse maat verder, Kompas, Agenda voor de Veenkoloniën, Drentse Landbouwagonde en de recentelijk door de drie PS vastgestelde Strategische Agenda voor Noord-Nederland 2007-2013. Wij zullen de komende jaren geen nieuw beleid ontwikkelen, maar gaan actief aan de slag met de uitvoering. Bij die uitvoering is het behoud van de bestaande en het creëren van nieuwe werkgelegenheid een belangrijk uitgangspunt. Daarnaast stellen wij ons tot doel de administratieve lasten terug te dringen door het "ontpotten en ontschotten" van middelen en door (beleids)ruimte te scheppen voor nieuwe particuliere initiatieven en initiatieven van andere overheden.

Stand van zaken

De afgelopen tijd zijn onze inspanningen enerzijds gericht op het uitvoeren van het huidige beleid en de intensiveringen en anderzijds op het formuleren van een aantal speerpunten voor de uitvoering voor de komende drie jaar (2005-2007) en het leggen van een stevige basis voor de uitvoering op de langere termijn (2007-2013).

1. Huidige uitvoering

a. Programma's en regelingen

De uitvoering van het beleid in het landelijke gebied heeft plaats op grond van een groot aantal programma's en regelingen. De meeste daarvan hebben een looptijd tot en met 2006, zoals het Kompas (Deelprogramma Landelijk Gebied), LEADER+, het Europese Unie(EU-)Plattelandsontwikkelingsprogramma I, Uitvoeringsprogramma innovatie landbouw Noord-Nederland, INTERREG III en de Subsidieregeling gebiedsgericht beleid (SGB). De programma's ICES Natte Natuur en ICES Agrarisch Natuurbeheer zijn inmiddels afgesloten. De uitvoering van de huidige programma's en regelingen ligt op goed op schema. Wij kunnen tevens melden, dat de uitvoering van Plattelandsontwikkelingsprogramma I zodanig goed loopt, dat wij extra Europese middelen hebben ontvangen; middelen, die elders in Nederland niet op projecten konden worden ingezet. Een rapportage over de uitvoering van programma's, die worden uitgevoerd binnen de kaders van het Kompas wordt binnenkort aan de leden van PS aangeboden. Voor de uitvoering van Kompas als geheel heeft dat plaats via het SNN-jaarverslag 2004; over de uitvoering van het Kompas in de provincie Drenthe heeft een separate rapportage plaats.

b. Intensiveringen

In 2004 hebben wij een start gemaakt met de uitvoering van de intensiveringen. Het gaat hierbij onder andere om een aantal waterprojecten. Het vergroten van de veiligheid door het bestrijden van de wateroverlast is één van de thema's in het Programma Land. De provincie faciliteert en ondersteunt financieel de realisatie van de bergingsgebieden in Noord-Drenthe.

Momenteel is de het bergingsgebied in de Polder Lappenvoort zo goed als afgerond. Voor de Eelder- en Peizermade en Tusschenwater wordt de combinatie met de inrichting als natuurgebied uitgewerkt. Voor de uitvoering van dit project heeft de landinrichtingscommissie Peize een nieuwe, brede opdracht gekregen.

Ook heeft het waterbeleid zich de afgelopen jaren gericht op herstel van de natuurlijke veerkracht van de watersystemen. In Drenthe wordt volop aan dit thema gewerkt. Voorbeelden zijn de beekherstel projecten in de Vledder Aa en de Hunze of het herstel van het Bargerveen. De uitvoering wordt de komende jaren voortgezet.

Verder hebben wij een aantal nieuwe projecten opgepakt, die zijn gericht op de ontwikkeling van een duurzame landbouw.

Door het "slim" koppelen van Europese en Rijksmiddelen aan provinciale middelen hebben wij daarnaast een aantal grote projecten kunnen realiseren waar het gaat om de woon- en leefomgeving van kleine kernen (Uffelte, Buinen en Veenhuizen), landbouw (zoals Agrarisch Natuurbeheer, gebruik meststoffen) en integraal waterbeheer (Ruinen).

2. Opgaven 2005-2006

Naast de lopende beleidsuitvoering geven wij de komende twee jaar een extra impuls aan een beperkt aantal maatregelen (speerpunten), dat past binnen de thema's Land, Natuur, Water en Plattelandsontwikkeling en/of waarvan de uitvoering plaats heeft in de gebieden Noordwest-Drenthe, Zuidwest-Drenthe, Veenkoloniën, Hunze en de Drentsche Aa. Ook voeren wij binnenkort een nieuw instrumentarium in gericht op de verbetering van de inrichting van het landelijk gebied.

Met de speerpunten beogen wij de volgende doelstellingen te realiseren.

- Creëren van nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden voor wonen, werken en recreëren in samenhang met/en de uitvoering van plannen voor natuur, landschap en water.
- Stimuleren van de rol van derden bij de uitvoering van de plannen in het landelijk gebied en dan in het bijzonder de gemeenten waar het gaat om de versterking van landschap en cultuurhistorie.
- Versterken van het ondernemersschap en vergroten van de kennis in de landbouw (ondernemersprogramma).
- Ontwikkelen van een nieuw (provinciaal) instrumentarium voor de inrichting en de realisatie van functiewijzigingen in het landelijk gebied (bijvoorbeeld voor de landinrichting, kavelruil, grondverwerving/grondbeleid en leningsconstructies).

De afspraken over de uitvoering van Rijksdoelen in 2005 en 2006 worden vastgelegd in met het Rijk af te sluiten Uitvoeringscontract 2005-2006. Het onderliggende instrumentarium bestaande uit onder andere de SGB, landinrichting en grondverwerving blijft in deze periode van kracht. Wel ligt het in de bedoeling waar mogelijk vooruit te lopen op de gemaakte afspraken met het Rijk over het ILG en de Wet inrichting landelijk gebied. Deze wet en dit budget vormen met ingang van 2007 de basis voor de uitvoering van maatregelen in het landelijk gebied. Verder zijn het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en de provincies begin dit jaar in beginsel overeengekomen dat zij zich gezamenlijk zullen inzetten om de klassieke landinrichtingsprojecten versneld af te ronden, ruimte te creëren voor de overige en nieuwe integrale landinrichtingsprojecten en als partijen een gezamenlijke financiële inspanning te plegen voor de realisatie van landbouwdoelen in de landinrichting.

Over dit laatste punt - de realisatie van landbouwdoelen in landinrichting - willen de noordelijke provincies in het bestuurlijke overleg met het kabinet eind juni 2005 concrete afspraken maken.

Daarbij gaat het om de financiële inspanningen van het Rijk en de provincies en daaraan gekoppeld de voor dit onderdeel beschikbaar te krijgen te krijgen EU-middelen uit het EU-Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013.

Voor de cofinanciering van projecten binnen de hoofdlijn Landelijk gebied zijn in de Begroting 2005 voor de periode 2005-2007 middelen gereserveerd. Deze middelen zijn ondergebracht in de reserve Stimulering Vitaal Platteland Drenthe. Voor 2005 tot en met 2007 is jaarlijks een bedrag tussen de € 5 miljoen en € 5,5 miljoen gereserveerd. Uit deze reserve ondersteunen wij de uitvoering van het plattelandsbeleid voor technische bijstand, proceskosten, uitvoering van (stimulerings)regelingen en cofinanciering van projecten. De benodigde ruimte voor het maximaal inzetten op de eerder aangegeven afspraken over de landinrichting met het Ministerie van LNV kunnen wij vinden binnen het in de Begroting 2005 aangegeven budget. Dit kan omdat er sprake is van een zogenaamd "ontpot en ontschot" budget, dat de ruimte geeft op een flexibele en adequate wijze de middelen in te zetten voor de realisatie van de provinciale doelen in het landelijk gebied.

Een post die bijvoorbeeld op dit moment minder middelen vraagt is de Verplaatsingsregeling agrarische bedrijven. De oorzaak hiervan ligt in het feit, dat op dit moment bij het Groenfonds hiervoor al een zodanig bedrag is gestort, dat een jaarlijkse storting van € 0,050 miljoen voldoende is om aan de vraag te voldoen. De middelen die hiermee "vrij" komen zetten wij nu in voor de "verzilvering" van de afspraken met het Ministerie van LNV over de gezamenlijke inspanningen de realisatie van landbouwdoelen in de integrale landinrichtingsprojecten weer mogelijk te maken.

3. Opgaven 2007-2013

Voor de uitvoering van de afspraken met het Rijk en de EU zullen wij in 2005 voor de periode 2007-2013 een provinciaal Meerjarenprogramma voor het landelijk gebied in concept vaststellen. In dit programma zullen wij onze ambities voor de uitvoering in het landelijk gebied moeten aangeven.

Daarin zullen wij voorstellen doen voor de in te zetten Rijks-, EU- en provinciale middelen en de daarvoor de te realiseren doelen (Rijk, Europa en provincie Drenthe/SNN).

In dit verband zal ook onze begroting moeten worden ingericht voor het kunnen maken van 7-jarige afspraken met het Rijk. Dit houdt in, dat Rijksmiddelen met ingang van 2007 zichtbaar worden gemaakt op de provinciale begroting en dat met de Rijksmiddelen (en ook voor de cofinanciering beschikbare provinciale middelen) over de jaren heen kan worden geschoven. Dit geldt ook voor het kunnen schuiven van de middelen tussen de doelen, maar wel onder de voorwaarde, dat aan het einde van de programmaperiode de afgesproken doelen moeten zijn gehaald.

In 2005 en 2006 zullen wij dan ook een aantal activiteiten ontwikkelen, dat zal moeten leiden tot een langjarige afspraak met het Rijk over de uitvoering in het landelijk gebied. Willen wij onze regisserende rol kunnen waarmaken dan zullen wij ook zelf middelen beschikbaar moeten stellen om de met het Rijk gemaakte afspraken over de te realiseren beleidsdoelen in het op te stellen ILG-convenant 2007-2013 waar te kunnen maken. Daarbij zullen wij ook de middelen die de EU beschikbaar stelt voor het beleid in het landelijk gebied betrekken. Met het oog op de uitvoering zullen wij zelf ook met betrokken partijen in de slag moeten met als doel ook bij hen de benodigde bijdragen los te weken.

Wij hebben met de andere noordelijke provincies afgesproken voor het met het Rijk af te sluiten convenant gezamenlijk op te trekken en de drie provinciale Meerjarenprogramma's zodanig op elkaar af te stemmen, dat zij "eenvoudig" kunnen worden samengevoegd tot een "bod" waarover wij vervolgens met het Rijk zullen onderhandelen. In samenhang met de "verdiepingslag" van de Strategische Agenda 2007-2013 wordt op deze wijze voor de periode 2007-2013 toegevoegd naar een samenhangend pakket aan afspraken met het Rijk voor Noord-Nederland.

Regeling Stimulering Vitaal Platteland Drenthe

Voor het operationeel maken van de reserve Stimulering Vitaal Platteland Drenthe hebben wij een regeling opstellen. Zolang de nieuwe regeling nog niet door PS is vastgesteld zal de financiering nog plaats hebben via de bestaande (gepubliceerde) regelingen. Het operationeel maken betekent tegelijkertijd het verdwijnen van bestaande regelingen.

Wij komen binnenkort met een voorstel voor een regeling (en het daarbij behorende toetsingskader) naar PS. In deze regeling zal worden aangegeven hoe de verhouding is van deze regeling met onze Algemene subsidieverordening voor projecten, die worden gefinancierd met Europese en/of Rijksmiddelen.

Financiën

Voor de uitvoering van de bovengenoemde activiteiten zijn geen additionele financiële middelen noodzakelijk. Beschikbare middelen zijn reguliere budgetten en de in deze collegeperiode ingestelde reserve Vitaal Platteland waarin jaarlijks circa 5,3 miljoen gestort wordt.

4. BEREIKBAARHEID

Doelen

In deze collegeperiode ligt het accent van het verkeers- en vervoersbeleid bij de bereikbaarheid van de stedelijke gebieden en de invoering van Duurzaam Veilig fase 2.

De algemene doelen voor bereikbaarheid en verkeersveiligheid zijn verwoord in het POP II. Concreet zijn er doelstellingen benoemd voor een basiskwaliteit bereikbaarheid van de stedelijke gebieden. De centra moeten vanuit de omliggende kernen, afhankelijk van de gekozen vervoersvorm, binnen een bepaald aantal minuten bereikbaar zijn.

Het aantal dodelijke en gewonde verkeersslachtoffers moet in 2010 met respectievelijk 30% en 25% zijn teruggedrongen. Landelijk zijn er in het kader van Duurzaam Veilig ondermeer afspraken gemaakt over de invoering van de essentiële herkenbaarheidkenmerken. In Drenthe combineren wij deze maatregelen met het terugdringen van het aantal rijongevallen. Een mensgerichte benadering is verweven in zowel de gedrags- als de infrastructurele maatregelen.

Stand van zaken ten opzichte van de Voorjaarsnota 2004

Organisatorisch

Met de Voorjaarsnota 2004 en het Meerjaren Investeringsprogramma Verkeer en Vervoer is een daadwerkelijke extra impuls gegeven aan het verkeers- en vervoersbeleid. Door de vaststelling van de Begroting 2005 door PS komt dit beleid ook werkelijk tot uitvoering. Accent in deze collegeperiode leggen wij op de stedelijke bereikbaarheid en de realisatie van Duurzaam Veilig-maatregelen.

Met het opstellen van het Uitwerkingsprogramma Verkeer en Vervoer POP II wordt momenteel de corridoraanpak nader met gemeenten, politie en maatschappelijke groeperingen uitgewerkt. In het najaar van 2005 zal het Uitwerkingsprogramma aan PS worden voorgelegd. Specifiek aandacht is er voor de beleidsthema's Fiets, Openbaar vervoer en Gedragsbeïnvloeding. De planning van zowel gedrags- als infrastructuurprojecten voor 2005 is door GS in januari 2005 vastgesteld (Provinciaal uitvoeringsprogramma (PUP) 2005).

Uitvoering

Wat is er tot nu gedaan?

Met de steden zijn besprekingen gevoerd en gaande over de invulling van een afgestemd maatregelenpakket. Hierbij vindt afstemming plaats met de hoofdlijn Ontwikkelen stedelijk gebied. Met de gemeente Assen is duidelijke voortgang geboekt. Een convenant voor de noordelijke ontsluiting (wegvak Peeloo) is vrijwel rond. Wij voeren besprekingen over een gezamenlijke totaalprogrammering waarbij de integrale ontwikkeling van Assen-Zuid met een duidelijke relatie met de gefaseerde verdubbeling van de N33 en het knooppunt A28/N33 prominent op de agenda staat.

Met de minister van verkeer en waterstaat hebben wij heldere afspraken gemaakt over het treffen van structurele oplossingen op het traject A28 Meppel-Zwolle, inclusief de ombouw van het knooppunt Lankhorst bij Meppel. De eerder afgesproken gezamenlijke Meerjarenprogramma infrastructuur en transport planstudie is daarmee komen te vervallen.

Ter bevordering van de doorstroming en de verbetering van de verkeersveiligheid zijn de maatregelen op de N851 (Hoogeveenseweg bij Meppel) en de N381 (Emmen-Friese grens) te noemen. De grootschalige reconstructie van de Hoogeveenseweg is afgerond.

Twee wegvakken van de N381 zijn versneld aangepast aan de nieuwste richtlijnen (Essentiële Herkenbaarheidskenmerken).

Bij de aanpak van de N381 zijn tevens maatregelen getroffen het aantal rijongevallen terug te dringen. Daarnaast zijn bij diverse op- en afritten op de aansluitingen rotondes aangelegd en oversteken zijn ongelijkvloers gemaakt of staan gepland. Een onlangs gehouden onderzoek toont aan dat weggebruikers positief zijn over de getroffen maatregelen op de N381.

Het faunabudget 2004 voor de aanpak van ecologische hoofdstructuur-knelpunten is besteed aan amfibie- en klein wild tunnels en wildrasters.

Met de gemeenten in het Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe zijn afspraken gemaakt over het uitvoeren van gedragsmaatregelen. Er wordt nu in drie regio's samengewerkt. De trekkende rol ligt bij de gemeenten.

Het OV-bureau heeft gestalte gekregen en al het OV in Drenthe verloopt nu via concessies die volgens Europese aanbestedingsprocedures zijn verleend.

Een volledig overzicht van de activiteiten staat in de Jaarstukken 2004 en het binnenkort beschikbare Jaarverslag Meerjarenuitvoeringsprogramma (2004).

Wat gaan wij "in de tweede helft" doen?

Wij leggen prioriteit bij het daadwerkelijk uitvoering geven aan de programmering van de stedelijke bereikbaarheid. Af te sluiten convenanten met de steden zijn hiervoor de basis.

Assen-Zuid is een duidelijk voorbeeld van een project dat door ontwikkelingsplanologie de vernieuwende rol van de provincie kan "verstevigen". Samenwerking wordt gezocht vanuit de diverse hoofdlijnen met andere overheden en marktpartijen.

De verkeers- en vervoersactiviteiten worden jaarlijks vastgelegd in het PUP verkeer en vervoer. Het PUP is het uitvoeringsprogramma waarin wij in samenspraak met de Drentse partners afspraken hebben gemaakt over de prioritering van de uit te voeren projecten en de inzet van onder andere de rijksmiddelen vanuit de brede doeluitkering verkeer en vervoer. De projecten richten zich op infrastructuur, gedragsbeïnvloeding en handhaving vanuit een mensgerichte benadering.

In het najaar van 2005 zal het POP II Uitwerkingsprogramma Verkeer en Vervoer aan PS worden voorgelegd. Met dit uitwerkingsprogramma wordt, in relatie met het POP II, voldaan aan de eis uit de Planwet verkeer en vervoer en de Nota Mobiliteit dat de provincie een provinciaal Verkeers- en Vervoersplan moet opstellen.

Nauwlettend volgen wij de uitvoering van maatregelen op de A28, N33, N34 en A37. Uiterlijk 2007 moet er duidelijkheid zijn over de start van de structurele aanpassing van de A28 tussen Meppel en Zwolle (inclusief het knooppunt Lankhorst bij Meppel). Voor de gefaseerde verdubbeling van de N33 moet er binnenkort een concreet uitvoerings- en financieringsplan liggen. Naast een verwachte substantiële bijdrage van het Rijk van € 50 miljoen zal de regio een aanzienlijke bijdrage moeten leveren in de totale projectkosten van € 150 miljoen. De overdracht van de N34 naar de provincie is in vergevorderd stadium. Het deel van de N34 tussen Gieten en De Punt wordt in het kader van groot onderhoud door ons voor Rijkswaterstaat nog dit jaar gereconstrueerd. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid, vooruitlopend op de overdracht, de gewenste maatregelen in het kader van de Richtlijnen essentiële herkenbaarheidskenmerken en rijongevallen uit te voeren. Dekking hiervoor kan deels gevonden worden in de reserve Investerings Verkeer en Vervoer. Wij stellen daarnaast voor om een bedrag van € 400.000,-- beschikbaar te stellen ten laste van de ruimte in deze Voorjaarsnota.

Op een groot aantal provinciale wegen, waaronder de N381, worden de essentiële kenmerken verder ingevoerd. Speciaal aandacht is hierbij voor die trajecten waar rijongevallen voorkomen. Wij maken een start met de realisatie van de ontsluiting van het Bedrijventerrein Vierslagen bij Emmen.

Het OV-bureau richt zich op de monitoring van het gevoerde OV-beleid en een goed marketing-beleid. Binnen 2 á 3 jaar is landelijk de OV-chipkaart ingevoerd.

Monitoring

In Noordelijk verband wordt jaarlijks, dus ook in 2005, een Monitor Verkeer en Vervoer opgesteld, waarin de ontwikkelingen van Noord-Nederland en de afzonderlijke drie provincies zichtbaar worden gemaakt. Basis hiervoor zijn ondermeer de door de Productgroep Verkeer en Vervoer uitgevoerde ongevallanalyses en het Jaarrapport verkeerstellingen.

In 2005 wordt een uitgebreide monitor gehouden waarin specifiek aandacht voor het gebruik van het OV.

Als basis voor de verder invoering van monitoring is in 2005 gestart met het bijhouden van alle projectgegevens zoals onder andere fasering, probleemanalyse en budgetopbouw en -raming in een (digitaal) projectdocument.

Financiën

Met de Voorjaarsnota 2004 en de Begroting 2005 is het mogelijk geworden € 32 miljoen extra te investeren. Samen met de reeds eerder beschikbaar gestelde € 67 miljoen (Investeringsnota Verkeer en Vervoer) hebben wij, met een totale investering van € 99 miljoen, een ambitieuze programmering tot en met 2010 opgezet. Om het investeringsbedrag van € 99 miljoen te dekken volgen wij de systematiek zoals geïntroduceerd in de Voorjaarsnota 2001. Deze systematiek houdt in dat de kapitaallasten die voortvloeien uit de investeringen gedekt worden uit de bestemmingsreserve Investerings Verkeer en Vervoer. Door het onregelmatige verloop van de hoogte van de kapitaallasten is er destijds voor gekozen om de piek in de kapitaallasten te egaliseren door een gelijkblijvende dotatie aan de reserve over een groot aantal jaren. Alleen in de piekperiode zouden de kapitaallasten de dotatie overstijgen, wat weer zou worden gecompenseerd in de perioden voor en na de piek. Door de invoering van het Besluit begroting en verantwoording in 2004 is deze methode niet meer volledig uitvoerbaar. Dit besluit bepaalt namelijk dat reserves nimmer negatief mogen staan. Dit gebeurt bij het volledig hanteren van de systematiek echter wel. De eerstvolgende jaren is dit probleem nog niet acuut. Uiterlijk in 2007 zullen wij u voorstellen op welke wijze wij in de oplossing van dit probleem denken te voorzien.

5. WERK, ONDERWIJS EN KENNISINFRASTRUCTUUR

Doelen

Wij streven naar een economische structuurversterking, zodat wij op termijn een gunstiger ontwikkeling van werkgelegenheid en toegevoegde waarde bereiken dan landelijk het geval is. Voor de korte termijn is de vooral in 2002 en 2003 sterk gestegen werkloosheid zorgelijk. Ons doel is een gunstiger verloop van de werkloosheid te realiseren dan nationaal waargenomen kan worden. Afhankelijk van de nationale ontwikkeling (groei of krimp) betekent dat een minder sterke procentuele stijging, dan wel een grotere procentuele afname van het aantal werklozen. Om deze doelstellingen te bereiken hebben wij besloten ons te richten op zes prioriteiten, te weten onderwijs en kennisinfrastructuur (OKI), arbeidsmarkt, innovatie, toerisme, informatie- en communicatietechnologie (ICT) en voorwaardenscheppend beleid.

Stand van zaken ten opzichte van de Voorjaarsnota 2004

Op hoofdlijnen geldt dat wij op de uitgestippelde koers liggen. Binnen Kompas heeft de provincie Drenthe in 2004 € 25 miljoen aan subsidie weggezet. Dit had betrekking op tien projecten en bedroeg bijna eenderde van de totale subsidiering binnen het Noorden (dit alles exclusief Low Frequency Array (LOFAR)).

Tevens zijn ten behoeve van de administratieve organisatie diverse acties afgerond dan wel in gang gezet. De administratieve organisatieprocesschema's zijn klaar.

Daarnaast hebben GS ingestemd met subsidiecriteria en mandaatformuleringen. Dit met als doel om projectaanvragen op een eenduidige wijze te kunnen beoordelen, aanvragen snel en efficiënt af te kunnen handelen en het ondermandaat adequaat te kunnen uitoefenen.

Naast deze algemene constatering heeft sinds de start per prioriteit het volgende plaatsgevonden.

1. OKI: eind 2004 is € 260.000,-- van het budget van € 800.000,-- voor 2004/2005 beschikt (acht projecten). Voor 2005 staan een aantal projecten op stapel en de verwachting is dat de rest van het beschikbare budget gecommitteerd zal worden. Daarnaast hebben wij de voorbereidingen getroffen voor het opzetten van een Platform Onderwijs-Bedrijfsleven, en zetten wij ons in om een onderwijsagenda te creëren in SNN-verband.
2. Innovatie: de aanvraag voor de EU-subsidie Innovatief actieprogramma is door Brussel afgewezen. Dit betekent overigens niet dat de projectontwikkeling op dit gebied daardoor niet van de grond kan komen. Op het moment dat voorgedragen projecten raakvlakken hebben met ICT- en/of OKI, vindt cofinanciering veelal vanuit de bijbehorende budgetten plaats. Daarnaast is het noordelijke Plan de Campagne Innovatie geaccordeerd door het dagelijks bestuur van het SNN en worden de bijbehorende gelden aangewend voor innovatieve projectontwikkeling.
3. ICT: de eerste tender is een groot succes gebleken. Er werden 37 aanvragen ingediend met een totale waarde van ruim € 2 miljoen. Hiervan zijn uiteindelijk elf aanvragen gehonoreerd ter waarde van € 650.000,--. De start van de tweede tender is in 2005 in gang gezet. Dit is zo mogelijk nog een groter succes. Er zijn 61 projecten ingediend met een totale waarde van € 4 miljoen. Medio 2005 is de slotmanifestatie.
De eerste fase van het project Digitale ontwikkeling Drentse ondernemers (DoDo) is onder-
tussen afgerond. DoDo heeft tot doel het ICT-gebruik bij Drentse bedrijven te bevorderen.
Het aantal geplande roadshows is ondertussen gerealiseerd.

De speciaal opgerichte DoDo-website krijgt een steeds grotere bekendheid. In februari 2005 trok deze site meer dan 2.000 bezoekers.

Voor LOFAR geldt dat de grond in het centrale deel grotendeels aangekocht is en dat een Kompasaanvraag ter waarde van € 22 miljoen is ingediend.

4. Voorwaardenscheppend beleid: in 2004 is op initiatief van de provincie het Platform parkmanagement Drenthe in leven geroepen. Daarnaast hebben wij financieel bijgedragen aan de ondersteuning van afzonderlijke parkmanagementorganisaties.

De revitalisering van Vriezerbrug (Tynaarlo) en Bahco (Emmen) is in gang gezet.

Voor Oevers A en B (Meppel) loopt een subsidieaanvraag bij Kompas.

5. Arbeidsmarkt: in het kader van de pilot Vraaggerichte scholing is een projectleider in dienst genomen. De eerste projecten op het gebied van de zorg en de bouw (leerlingbouwplaatsen) zijn gelanceerd. In 2005 worden de activiteiten op dit terrein voortgezet.

Voor arbeidsmarkt en werk-leerprojecten is binnen Kompas een claim van € 5,5 miljoen (2004-2007) ingediend. In 2004 zijn twee Kompasprojecten gerealiseerd (Ellert en Brammert en VSOB, leerlingbouwplaatsen).

Ten behoeve van het behoud van ID-banen is het project Impuls gesubsidieerde arbeid ontwikkeld en beschikt. Er worden 160 banen gesubsidieerd. De uitvoering hiervan vindt plaats in 2005 en 2006 en de bijbehorende subsidie van de provincie bedraagt € 480.000,--.

6. Toerisme: met betrekking tot het uitvoeringskader geldt dat de criteria zijn vastgesteld en projecten nu ingediend kunnen worden. De VVV+/Stichting Promotie Drenthe hebben een aanjaagsubsidie voor de eerste helft van 2005 gekregen. Bij de pilotstudie Westerveld is fase I afgerond en is een start gemaakt met fase II.

Wij zijn intensief bezig geweest op het vlak van plattelandstoerisme (DrentsGoed en streekproducten maken hiervan deel uit). Fase II van cultuurtoerisme is ondertussen afgerond. Het Nationaal Hunebedden Informatiecentrum zal de nieuwbouw in april 2005 in gebruik nemen. Daarnaast is voor Veenhuizen een aanvraag voor Kompasubsidie gehonoreerd. De ontwikkeling van het project Veenhuizen is actief opgepakt: Het landelijk gevangenis museum zal op 17 mei 2005 haar poorten openen.

Te verwachten activiteiten

De komende jaren zal de invulling van het regionaal-economisch beleid in onze provincie Drenthe sterk afhangen van de resultaten die wij als Noorden boeken in ons overleg met Den Haag en Brussel. In 2005 heeft de verdere uitwerking van de Strategische Agenda dan ook hoge prioriteit.

Naast deze strategische actie voorzien wij voor 2005 de nodige Kompasaanvragen. De provincie Drenthe zal naar verwachting in 2005 zo'n tien à twaalf projecten inbrengen, waarmee zo'n € 50 miljoen subsidie gepaard gaat (waarvan € 22 miljoen voor LOFAR).

Inhoudelijk is de Strategische Agenda nauw verwant met de invalshoek van de hoofdlijn Werk, Onderwijs en Kennisinfrastructuur. In 2005 worden tal van acties binnen deze hoofdlijn voorzien. Zonder uitpuittend te willen zijn, zijn er een aantal in het oog springende initiatieven die wij hier belichten.

- Voor OKI/arbeidsmarkt geldt dat wij dit jaar de resultaten van de eerste tranche evalueren. Op basis van de uitkomsten hiervan willen wij onze inzet voor het budget 2006-2007 verder specificeren. Onze ambitie is dat wij qua projectontwikkeling en scholing hetzelfde volume willen realiseren als in 2004/2005. Naast de projectontwikkeling richten wij ons tevens op de totstandkoming van een Drentse onderwijsagenda. Deze zal vooral gericht zijn op het basis- en voortgezet onderwijs.
- De tweede fase van het DoDo-project wordt nu opgestart.

Daarnaast hebben GS in 2004 besloten zich te richten op de vraagbundeling glasvezelring. Daartoe houden wij ons binnen de Veenkoloniën en Zuidoost-Drenthe bezig met de zogeheten ICT-ringen. Op basis van het aantal deelnemers en de omvang van de gegenereerde middelen lijkt de realisatie van de Drenthe ring Veenkoloniën/Zuidoost-Drenthe zeker haalbaar. Als de aanbesteding slaagt zou de realisatiefase eind 2005 kunnen plaatsvinden. De regio heeft dan een voor het landelijk gebied zeer vooruitstrevende ICT-infrastructuur gerealiseerd. Het in samenwerking met SURFNET genomen besluit om Drenthe als pilot-project op te nemen in het "samen snel op glas"-project voor het onderwijs, maakt hier deel van uit. Het doel van dit project is scholen op glasvezel aan te sluiten om zodoende met behulp van ICT onderwijsvernieuwingen te kunnen realiseren. Vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is een premie van € 1 miljoen hieraan gekoppeld. Verder willen wij ook de spin-off van LOFAR en de economische dimensie van Energy Valley verder uitnuttten. Naast deze concrete projecten zetten wij op korte termijn een gedachtewisseling in gang over een ICT-beleids- en actieprogramma voor de periode 2006/2007.

- Op het gebied van innovatie is een statenvoorstel "Innovatie/ondernemerschap" in voorbereiding. Daarin doen wij een voorstel hoe om te gaan met "oude" Syntens gelden (€ 240.000,-). Op wat langere termijn zullen de uitkomsten van het overleg van het Noorden met het Rijk over de Strategische Agenda bepalend zijn voor onze acties. Innovatie neemt daarin een centrale plaats in. Het overleg van het Noorden met het Rijk en de financiële ruimte die daaruit volgt zullen bepalend zijn voor de realisatie van onze langetermijnambities.
- Voor wat voorwaardenscheppend beleid betreft behoudt parkmanagement ook de komende jaren onze aandacht. Ook pogen wij de revitalisering van verouderde terreinen verder gestalte te geven. Daarbij heeft onder andere de revitalisering van de Holwert (Coevorden) en de Wieken (Hoogeveen) onze aandacht.
- Voor toeristische promotie en marketing zullen wij dit voorjaar een advies voorleggen over hoe wij de tweede helft van 2005 willen voortzetten. Fase II van de pilot Westerveld zal in 2005 worden afgerond. Om meer zicht te krijgen op wat de toerist beweegt voor andere regio's te kiezen, hebben wij het voornemen om de andere toeristische partners te overtuigen van het nut van een gedegen concurrentieanalyse. Hierin willen wij ook financieel participeren. In de projectensfeer zullen wij nauw betrokken zijn bij de verdere ontwikkelingen rond het TT-circuit. wij zetten ons verder in op de vervolmaking van de toeristische en recreatieve infrastructuur. Tot slot proberen wij een aantal grote Belvédèreprojecten van de grond te krijgen.

Monitoring

De hoofdlijn Werk, Onderwijs en Kennisinfrastructuur kent twee hoofddoelstellingen:

1. Drenthe heeft eind 2007 ruim 1.000 werklozen minder dan bij een nationaal groeitempo het geval zou zijn (korte termijn);
2. De nagestreefde economische structuurversterking zorgt ervoor dat over de periode 2003-2007 het groeipercentage van de werkgelegenheid in Drenthe minimaal gelijk is aan het nationale groeipercentage (langere termijn).

De indicatoren om de ontwikkeling hiervan te volgen zijn werkloosheid (NWW) en werkgelegenheid (PWR). De ontwikkeling van de werkloosheid en economische structuur kunnen echter niet volledig aan ons beleid kunnen worden toegedicht. Ze zijn het resultaat van tal van ontwikkelingen (ontwikkeling wereldhandel, nationaal beleid, sectorale ontwikkelingen, etc.). Het is daarmee een vorm van omgevingsmonitoring.

Waar wij uiteindelijk naar streven is een zo optimaal mogelijke effectmonitoring te ontwikkelen. Dat wil zeggen een inschatting van de effecten die specifiek het gevolg zijn van de acties die genomen worden in het kader van "Drenthe maakt werk van kennis". wij brengen daartoe het aantal banen en de uitgelokte investeringen (investeringen door het bedrijfsleven en intermediaire organisaties) in beeld. Door dit vervolgens te relateren aan de eerder genoemde omgevingsmonitoring kunnen wij een uitspraak doen over onze eigen bijdrage aan de ontwikkeling van de Drentse economie.

Monitoren subdoelstellingen

De acties die vallen onder de zes prioriteiten moeten bijdragen aan de realisatie van de hoofdoelen. Elke prioriteit kent weer zijn eigen specifieke doelen. De subdoelstellingen per prioriteit zijn verwoord in "Drenthe maakt werk van kennis". De bijbehorende indicatoren zijn de volgende.

Prioriteit	Indicator(en)
Onderwijs en kennisinfrastructuur	- omvang schooluitval
Innovatie	- starterspercentage bedrijfsleven
ICT	- BRP per hoofd van de bevolking
	- aantal projecten ICT-tender
	- dekkinggraad breedbandontsluiting
Voorwaardenscheppend beleid	- aanbod en vraag nieuwe bedrijventerreinen in Drenthe
	- aantal gerevitaliseerde terreinen in Drenthe
	- congestie-/filevorming in Drenthe
Arbeidsmarkt	- % werklozen fase 3 en 4
	- % werklozen < 23 jaar
	- basisonderwijs en vmbo als % totale beroepsbevolking
Toerisme	- ontwikkeling toeristische bestedingen in Drenthe

Financiën

In "Drenthe maakt werk van kennis" zijn de doelstellingen van de hoofdlijn Werk, Onderwijs en Kennisinfrastructuur benoemd. Om deze te kunnen verwezenlijken zijn wij met de staten een inspanningsverplichting overeengekomen. Allereerst zijn er specifieke gelden gereserveerd voor ICT, arbeidsmarktbeleid en toerisme (marketing en promotie). Daarnaast is afgesproken dat jaarlijks extra middelen uit de reserve Flexibel Beleid wordt aangewend voor provinciale cofinanciering van projecten op het gebied van de thema's Toerisme, Innovatie, Arbeidsmarkt en Voorwaardenscheppend beleid (zie pagina 34 van genoemde publicatie).

Ondertussen zijn wij een fase verder. Voorgesteld wordt de middelen in de reserve Flexibel Beleid beschikbaar te stellen voor de hoofdlijnen Ontwikkelen stedelijk gebied en Onderwijs en kennisinfrastructuur. Voor de hoofdlijn Onderwijs en kennisinfrastructuur stellen wij voor voor de jaren 2005, 2006 en 2007 een bedrag van € 1.720.000,-- in de reserve Versterking Economisch Structuur te storten. Deze middelen zullen mede aangewend worden voor de cofinanciering van Kompasprojecten. De huidige en voorziene projectontwikkelingen rechtvaardigen deze stortingen.

Voor de jaren na 2007 wordt de situatie nijpender. De Kompasubsidies zijn dan beëindigd en op dit moment is nog niet bekend wat het Noorden aan middelen voor regionaal beleid mag verwachten voor de periode na 2007.

Wel blijkt uit de in januari 2005 door algemeen bestuur van het SNN geaccordeerde Strategische Agenda dat bepaalde items binnen de WOK niet of minder zullen worden bediend. Toerisme, bedrijventerreinen en ICT zijn voorbeelden hiervan. Ook de invulling van en mogelijkheden voor arbeidsmarktbeleid zijn niet duidelijk.

6. VEILIGHEID EN SOCIAAL EVENWICHT

6.1. Veiligheid, duurzaamheid en milieu

Doelen

Wij hebben in onze Collegeprogramma aangegeven te streven naar een veilig Drenthe. Om dit te realiseren richten wij ons op de volgende doelen.

Wij willen een sterke provinciale regierol hebben op het gebied van de externe veiligheid voor industriële inrichtingen, het vervoer van gevaarlijke stoffen en het houden van grote evenementen. Om deze regierol te verwezenlijken is het onder andere van belang dat onze handhavingsbeleid sterk en uniform is. Verder willen wij de integrale veiligheid van Drenthe verbeteren door de samenwerking te versterken tussen alle betrokkenen op het terrein van openbare orde en veiligheid, zowel binnen als buiten de provinciale organisatie.

Om te zorgen voor een duurzaam milieu in Drenthe hebben wij als prioriteit gesteld een bijdrage te leveren aan het terugdringen van het broeikaseffect, door een reductie in CO₂-emissie te realiseren van 6% in 2012 en 50% in 2030 ten aanzien van 1990. Verder hebben wij als doel dat er geen gevaarlijk of radioactief afval wordt opgeslagen in de diepe ondergrond van Drenthe.

Stand van zaken ten opzichte van de Voorjaarsnota 2004

In 2004 hebben wij vormgegeven aan ons regierol ten aanzien van externe veiligheid door samen met de gemeenten en brandweer een Uitvoeringsprogramma externe veiligheid tot stand te brengen. Samen met de gemeenten en brandweer wordt het nu geïmplementeerd. Hiervoor is ruim € 313.000,- beschikbaar gesteld door het Rijk. Verder wordt het intensiveringsbedrag van € 100.000,- toegepast voor de realisering van de activiteiten.

Sinds begin 2004 zijn al onze handhavingactiviteiten samengevoegd in een aparte Productgroep Handhaving. Hiermee is de kwaliteit van handhaving verbeterd als gevolg van een geüniformeerde werkwijze. Wij hebben een handhavingstrategie en sanctiebeleid opgesteld en gepubliceerd in het provinciale blad. Wij geven hiermee aan dat wij werk maken van handhaving en dit heeft een duidelijke preventieve werking. Ook met handhaving hebben wij een duidelijke regierol richting de gemeenten. In 2004 hebben wij hier mede vorm aan gegeven door gezamenlijk met hun handhavingacties uit te voeren.

In 2004 hebben wij de notitie Openbare Orde en Veiligheid vastgesteld. Sindsdien werken wij aan de realisering van de ambities die hierin zijn vastgesteld. In de afgelopen tijd hebben wij ons vooral gericht op het zekerstellen van ons rol als regionale overheid (bemiddelaar, toezichthouder en besluitvormer) bij openbare orde kwesties. Zo proberen wij een plek voor onszelf te realiseren in het veiligheidsbestuur van de regio. Verder zijn wij bezig om een transparante rol als regiobestuur te creëren bij crisissen van regionaal niveau, zoals varkenspest en griep, en een rol als schakel voor informatie en besluitvorming te hebben. En werken wij aan een verbetering van de samenwerking met de overige noordelijke provincies en gemeenten bij crisisbeheersing.

Om onze reductiedoelstellingen ten aanzien van CO₂ te realiseren richten wij ons op de stimulering van energiebesparingsmaatregelen en op de stimulering van de toepassing van duurzame energie. Veel van deze maatregelen worden gerealiseerd door duurzaam te bouwen. In 2004 hebben wij veel concrete activiteiten gestimuleerd. Binnen het project Liberalisering Energiemarkt Drenthe hebben wij samen met elf gemeenten groene energie ingekocht bij het elektriciteitsbedrijf Rendo. Een onderdeel van dit project was de stimulering van particulieren en bedrijven om tegen een interessante prijs groene energie te kopen. Verder hebben wij afspraken met de Rendo gemaakt over het concretiseren van zes voorbeeldprojecten. Wij hebben in 2004 deelgenomen aan Energy Valley en ondersteunen de Energy Valley-filosofie. Drenthe richt zich vooral op het stimuleren van duurzame energievormen en de rol van het midden- en klein bedrijf daarbij. Er is veel aanspraak gedaan op onze Subsidieregeling Energieprojecten waarbij wij een multiplier effect van ongeveer vier keer realiseren. Het intensiveringbedrag van € 345.000,-- wordt toegepast voor de realisering van deze projecten.

Vorig jaar hebben wij vanuit Drenthe een actieve lobby opgestart richting de Tweede Kamer en de Europese Commissie over de EU-richtlijn opslag radioactief afval. Wij hebben de overige zeven betrokken provincies weten te mobiliseren om zich aan te sluiten bij onze lobby. De ontwikkelingen worden actief gevolgd.

Bij bodemsanering is ingezet op een integrale en actieve benadering van de problemen in zowel stedelijk als landelijk gebied. Concrete voorbeelden zijn de financiering en uitvoering van het gasterrein in Coevorden en Meppel, de aanpak van bodemverontreiniging in combinatie met een ruilverkaveling in de Veenkoloniën en de stimuleringsmaatregelen in milieubeschermingsgebieden, zoals bijvoorbeeld het hermeanderen van het Oude Diep.

Te verwachten activiteiten

Het komend jaar zullen wij samen met de gemeente en brandweer zorgen voor de algehele implementatie van het Uitvoeringsprogramma externe veiligheid. Voor handhavingsactiviteiten zullen wij ons ook een stevige regierol aanmeten door ondermeer de invulling door de gemeenten van hun toezichthoudende taak afrekenbaar te maken. Wij zullen meer gebiedsgerichte handhavingacties uitvoeren en streven naar de ISO-certificering van de Productgroep Handhaving in 2005.

In de komende jaren ligt ons accent op onder andere de uitbouw van veiligheidsbeleid naar integrale veiligheid door een initiërende inzet in (integrale) netwerken als Netwerk Veilig Drenthe en Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing, door onze kennisnetwerkfunctie en door een kwaliteitsverbetering van de crisisbeheersing in regio.

Voor het stimuleren van maatregelen ten aanzien van energiebesparing en het opwekken van duurzame energie ligt de komende jaren het accent op de vaststelling en implementatie van de Uitvoeringsprogramma Energie II. Binnen het project Liberalisering Energiemarkt Drenthe zullen wij ons richten op de kansen rondom de liberalisering van de gasmarkt en op de verdere uitvoering van voorbeeldprojecten. In het voorjaar van 2005 wordt tijdens een vervolgsymposium op de PS Klimaatconferentie van 2003 verder gediscussieerd over de leefomgeving van Drenthe in 2050, rekening houdend met klimaatverandering en emissiereductiedoelstellingen. Daarna worden scholen uitgedaagd oplossingsrichtingen aan te dragen om hun omgeving leefbaar te houden. Dit symposium is door een ambtelijke werkgroep en een groep samen met statenleden voorbereid.

Het thema Duurzaamheid zullen wij in relatie met de andere hoofdlijnen van het Collegeprogramma verder ontwikkelen. Concreet gaat het hierbij om tijdig in te spelen op de Europese ontwikkelingen (kaderrichtlijn Bodem) en het actief inzetten op de reductie van milieubelasting (warmte-, koudeopslag, stimuleren duurzame bollenteelt. Ook zullen wij de risico's voor de volksgezondheid en milieu van gesloten stortplaatsen binnen het stedelijk gebied en de milieu-beschermingsgebieden aanpakken.

Monitoring

Voor de monitoring van onze doelen zijn indicatoren geïdentificeerd. Voor het stimuleren van energiegeregelateerde maatregelen stellen wij elk jaar een monitoringrapportage op. Aan het eind van 2005 zullen wij de Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid evalueren op basis van prestatie indicatoren. Elk jaar brengen wij een handhavingsjaarverslag uit.

Financiën

Voor verdere intensiveringen van het energiebeleid is een bedrag van € 50.000 voor 2005 en € 150.000,-- per jaar voor 2006 en 2007 nodig. Van 2008 tot en met 2010 wordt een reservering van € 250.000,-- per jaar als wenselijk geacht. Het bedrag zal worden besteed aan de gecontinueerde participatie aan Energy Valley, een gecontinueerde participatie aan het landelijke project Regionaal duurzaam bouwen en de realisering van energiegeregelateerde doelen uit de Energienota II vanaf 2008.

Voor het uitvoeren van activiteiten ten aanzien van de luchtkwaliteit van Drenthe is incidenteel een bedrag van € 100.000,-- per jaar voor 2005 en 2006 nodig. De luchtkwaliteit in Drenthe staat onder druk. Een hoge concentratie van vooral fijn stof en stikstofoxiden kan in de omgeving van verkeersconcentraties en (individuele) bedrijven een overschrijding van de Europese luchtkwaliteitsnormen veroorzaken, onder andere resulterend in negatieve gezondheidseffecten. Het is wenselijk om een goed integraal beeld te krijgen van de luchtkwaliteit in Drenthe door een inventarisatie te maken van de bepalende bronnen die de luchtkwaliteit substantieel beïnvloeden. Dit zal in 2005 resulteren in een beleidsnota en uitvoeringsprogramma met als doel een gezonde luchtkwaliteit in Drenthe te bewerkstelligen. Te nemen maatregelen zullen in 2006 worden geïmplementeerd. Mogelijke stimuleringsprojecten kunnen tevens worden gecofinancierd uit Nationaal Milieubeleidsplan-gelden als ze een innovatief karakter hebben.

Er is een start gemaakt met het uitwerkingsplan zonering omgevingsbelastende bedrijvigheid. De kernvraag die beantwoordt moet worden is of het wenselijk en mogelijk is om de sturing van de provincie ten aanzien van de vestiging van omgevingsbelastende bedrijvigheid te versterken. Deze vraag wordt in 2005 beantwoord. Hiervoor is het noodzakelijk een onderzoek te laten uitvoeren na de wijze waarop gemeenten in zeventig bestemmingsplannen met de vestiging van dergelijke bedrijven omgaan. Incidenteel is een bedrag van € 15.000,-- voor het jaar 2005 nodig om tegemoet te komen aan de door PS geuite wensen.

6.2. Sociaal evenwicht

Doelen

Onze ambities uit het Collegeprogramma op het gebied van het bevorderen van het sociaal evenwicht en de culturele ontwikkeling van Drenthe, hebben wij - nadat wij in de Voorjaarsnota 2004 de contouren van onze nieuwe beleid presenteerden - inmiddels vertaald in de in november 2004 door uw staten vastgestelde strategische beleidsnota Mensen in het middelpunt.

Een nadere uitwerking en detaillering van deze kaders heeft plaatsgevonden in:

- de nota Zorg in perspectief (september 2004)
- het Beleidskader jeugdzorg (december 2004)
- de nota De kunst van het combineren (maart 2005)

Elk van deze nota's bestrijkt de periode 2005-2008. Met de vaststelling van deze nota's hebben wij de ambities uit ons collegeprogramma en uit de Voorjaarsnota 2004 voor ons gevoel voldoende dekkend in concrete beleidsvoornemens neergelegd; er staan voor deze sector dus geen majeure beleidsprojecten op strategisch niveau op stapel. Alle energie wordt vanaf nu op de uitvoering van de in deze nota's neergelegde plannen en projecten gericht.

De financiële kaders uit de Voorjaarsnota zijn wat betreft, bezuinigingen (oplopend tot € 500.000,-- in 2008), ombuigingen (oplopend tot € 2 miljoen in 2008 - nieuw voor oud) en intensiveringen (gemiddeld bijna € 1,5 miljoen voor elk van de jaren van de periode 2005-2008) inmiddels volledig vertaald in de genoemde nota's en (in het verlengde daarvan) in de (Meer-jaren)provinciebegroting.

Stand van zaken ten opzichte van de Voorjaarsnota 2004

In de nota Mensen in het middelpunt is gekozen voor sturing van de uitvoering langs een vijftal integrale lijnen:

- opgroeien,
- leren en werken,
- wonen en leefomgeving,
- participatie en
- parels van Drenthe

Veel van de concrete beleidsvoornemens zijn inmiddels in uitvoering genomen. Andere voornemens verkeren momenteel nog in de fase van voorbereiding en initiatief. Steeds meer wordt daarbij - in de lijn van de nota Mensen in het middelpunt - samenwerking gezocht met voor de provincie relevante samenwerkingspartners: gemeenten, (gesubsidieerde) instellingen en (andere) marktpartijen. De manier waarop wij momenteel de versterking van het voorzieningen-niveau in de dorpen en kleine kernen bevorderen met behulp van de stimuleringsregeling multifunctionele dienstencentra, is hiervan een voorbeeld. U bent hierover recentelijk geïnformeerd. De nieuwe Algemene subsidieverordening ondersteunt de inhoudelijke doelen met een daarbij passende sturingsfilosofie.

De in de nota Mensen in het middelpunt aangekondigde herschikking van middelen en de bezuinigingen in de Cultuur, Welzijn en Zorg-sector zijn financieel vertaald en in subsidiebeschikkingen aan instellingen voor het jaar 2005 verwerkt. Dit leidde tot één bezwaarschrift.

Bij de behandeling van deze nota in november werd een motie aangenomen waarin wij werden verzocht in overleg te treden met een aantal instellingen over de mogelijke gevolgen van de uit deze nota voortvloeiende financiële effecten (subsidievermindering of -beëindiging) en hierover aan PS te rapporteren. Met elk van de hier bedoelde instellingen hebben wij inmiddels nader overleg gevoerd. De stand van zaken op dit moment is als volgt kort samen te vatten.

- Door alle betrokken partijen wordt momenteel hard gewerkt aan versterking van de samenwerking tussen de drie ouderenbonden onderling én van de samenwerking tussen deze organisaties en het Regionaal Patiënten en Consumenten Platform (RPCP). De eerste ervaringen daarmee zijn positief.
- Met de maatschappelijke activeringsinstellingen hebben eveneens aanvullende gesprekken plaatsgevonden. In intensieve bestuurlijke overleggen zijn de werkplannen van deze instellingen voor 2005 besproken en vervolgens door ons beoordeeld.

Onze eerdere opvattingen, dat slechts een deel van de activiteiten van deze instellingen passen binnen de geformuleerde provinciale doelstellingen, zijn in deze gesprekken bevestigd. Wij blijven dan ook van mening dat het verstandig is de lijn vast te houden om de subsidies per boekjaar voor deze instelling gefaseerd te beëindigen en de instellingen te stimuleren - beter binnen onze doelstellingen passende - projectaanvragen voor incidentele prestatiesubsidies in te dienen. De samenwerking tussen de levensbeschouwelijke maatschappelijke instellingen is de afgelopen maanden geïntensiveerd.

- Voor de Commissie ontwikkeling en samenwerking gelden vergelijkbare opmerkingen. Het gevoerde nadere overleg met deze instelling verliep mede wat moeizaam, omdat de ingediende jaarstukken te laat waren ingediend en op onderdelen kwalitatief ontoereikend waren. Inmiddels beschouwen wij dit overleg als afgerond. Wij handhaven onze opvattingen over de gefaseerde afbouw van de subsidie per boekjaar. Onze indruk is dat de continuïteit als zodanig van deze instelling door deze beslissing niet ter discussie staat.
- Met de stichting paardrijden gehandicapten Westerbork is in goed overleg overeenstemming bereikt over inschakeling van een (door ons gesubsidieerd) extern marketingbureau. Dit bureau heeft de mogelijkheden voor alternatieve financiering van de activiteiten van de stichting onderzocht en heeft hierover recent een rapport uitgebracht. Wij zullen dit advies - voorzien van onze beleidsreactie - nog voor de zomervakantie aan u toezenden.
- Met de Stichting Welzijn Doven (SWD) hebben ook enkele gesprekken plaatsgevonden. Een gesprek tussen RPCP en SWD, waarbij de mogelijkheden van ondersteuning van SWD door het RPCP centraal staan, heeft inmiddels plaatsgevonden. Als enige instelling heeft de SWD een bezwaarschrift tegen de subsidiebeschikking 2005 ingediend. Wij hebben inmiddels besloten dit bezwaar aan te houden in afwachting van de uitkomsten van aanvullende gesprekken tussen SWD en RPCP. In het derde kwartaal van dit jaar zullen wij onze eindafweging terzake aan u kenbaar maken.

Het totaal overziend komen wij tot het oordeel dat de nadere gesprekken over de gevolgen van de in Mensen in het middelpunt aangekondigde financiële maatregelen, ons geen aanleiding geven tot wijziging van onze oorspronkelijke beleidsvoornemens. Wat betreft SPGW en SWD maken wij op dit punt nog een voorbehoud; hierover hebben wij - hangende de uitkomsten de hiervoor genoemde ontwikkelingen - thans nog geen definitief standpunt bepaald. Wij zullen u hierover nader informeren.

Op 23 maart 2005 hebt u de provinciale cultuurnota De kunst van het combineren vastgesteld. Bij de behandeling van deze nota in de staten is een vijftal moties aanvaard, over achtereenvolgens:

- de verhoging van de subsidie aan Theater te Water met € 8.000,-- per jaar voor de jaren 2005 en 2006;
- de verhoging van de subsidie aan de stichting Daarom met € 15.000,-- per jaar voor de jaren 2005 en 2006;
- de financiering van het project De oorlog dicht bij huis van het Herinneringscentrum Westerbork voor de jaren 2005 en 2006 (€ 40.000,-- voor elk van beide jaren);
- de verhoging van de subsidie voor de Noordelijke Stichting Koorzang en Koorscholing (NSKK) met € 5.000,-- voor de jaren 2005 en 2006;
- de continuering van de bestaande subsidierelatie met het Vrouwentoneel Erica voor € 1.500,-- per jaar (in beginsel) voor de gehele periode 2005-2008.

De staten verzochten ons bij de Voorjaarsnota 2005 dekking voor deze additionele wensen aan te geven.

Wij zijn voornemens uitvoering te geven aan deze wensen van PS.

Over de financiering van de regionale omroep vindt momenteel intensief overleg plaats in Interprovinciaal overleg(IPO)-verband. Vooral de hoogte van de indexering van de aan de regionale omroepen beschikbaar te stellen subsidie is onderwerp van nader overleg. Het IPO zal hierover naar verwachting nog dit voorjaar een advies uitbrengen aan de afzonderlijke provincies. Het is daarbij op voorhand niet uit te sluiten dat overname van dat advies tot extra kosten voor de provincies zal leiden. Onze beleidsvoorstel bij dit IPO-advies zullen wij zo spoedig mogelijk na het verschijnen van dit advies aan u voorleggen.

Te verwachten activiteiten

De vijf genoemde integrale lijnen beschouwen wij als onze centrale sturingskaders voor de komende jaren binnen de hoofdlijn sociaal evenwicht. Het is dan ook logisch de programmastructuur van de provinciebegroting vanaf de Begroting 2006 langs deze lijnen herin te richten. Ook de interne organisatie wordt langs deze lijnen aangepast. In juni zullen wij een werkconferentie over de voortgang van de uitwerking van Mensen in het middelpunt organiseren. Daarmee willen wij de lijn van interactieve beleidsvorming die kenmerkend was voor de totstandkoming van onze beleidskaders, ook in de fase van uitvoering en uitwerking doortrekken.

Rond de zomervakantie zal u een voorstel bereiken om (nagenoeg) alle subsidieregelingen op het gebied van cultuur, welzijn en zorg in te trekken. De daarvoor in de plaats komende beleidsregels voor en binnen de programmabudgetten zijn momenteel in voorbereiding. In de cultuurnota zijn enkele uitwerkingsnotities of voorstellen aangekondigd (onder andere monumentenbeleid, beeldende kustenbeleid, Omroepnota en nadere positiebepaling museum De Buitenplaats). Nu de nota op 23 maart 2005 is vastgesteld zullen wij de voorbereiding hiervan ter hand nemen.

De gewenste uitbreiding van het Drents Museum zal - op grond van een realistische inschatting van procedures - naar verwachting niet binnen deze collegeperiode zijn beslag kunnen krijgen. Deze mogelijke uitbreiding bezien wij ook nadrukkelijk in relatie tot de totale ontwikkeling van het zogenaamde "erfgoedkwartier" in Assen (en de relatie daarvan met het in ontwikkeling zijnde cultureel kwartier in onze provinciehoofdstad). De eerste vingeroefeningen ten aanzien van conceptuele ontwikkeling van het erfgoedkwartier, ruimtelijke herinrichting van het gebied en de kosten van de uitbreiding, maken niet alleen duidelijk dat er sprake is van zeer interessante mogelijkheden (zowel voor het museum als voor de stad Assen), maar ook van een omvangrijke investeringen. Samen met de gemeente Assen zullen wij de komende maanden de nadere uitwerking van een aantal (veelbelovende) opties ter hand nemen (zie ook de hoofdlijn Stedelijke ontwikkeling).

De nieuwe wet op de jeugdzorg is met ingang van 1 januari 2005 in werking getreden. Zowel inhoudelijk als financieel heeft het Rijk de provincies nog niet alle noodzakelijke duidelijkheid kunnen bieden. Ook in Drenthe dreigen - met de huidige financiële middelen - wachtlijsten voor bepaalde voorzieningen in de jeugdzorg te ontstaan. Voor de Medische Kleuter Dagverblijven voor kinderen van 0 tot 8 jaar zijn die wachtlijsten er in Drenthe nu al. Oorzaken en oplossingsrichtingen worden momenteel in opdracht van ons nader geanalyseerd. Op basis van de resultaten van dit onderzoek zullen wij mogelijk met aanvullende voorstellen voor de oplossing van deze problematiek komen.

De provinciale inspanningen zijn er voor het overige vooral op gericht om - door middel van investeringen in de ondersteuning van lokaal jeugd- en jongerenbeleid - de potentiële druk op jeugdzorgvoorzieningen hanteerbaar te houden. Ook onze investeringen ten aanzien onderwijs en arbeidsmarkt (sluitende aanpak in de jeugdketen, voorkomen voortijdig ongediplomeerd schoolverlaten, startkwalificatie voor zoveel mogelijk jongeren) staan mede in dat teken.

De samenwerking met de andere Noordelijke provincies op dit gebied heeft de afgelopen maanden een stevige impuls gekregen. U bent hierover inmiddels geïnformeerd. Wij verkennen momenteel verdergaande perspectieven voor noordelijke samenwerking op onderwijsgebied (Noordelijke Onderwijsagenda).

Monitoring

Het onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg ontwikkelt momenteel een meerjarig evaluatie- en monitoringprogramma voor Mensen in het middelpunt. Met behulp daarvan zal periodiek over voortgang, resultaten en effecten gerapporteerd worden. Het begin 2004 verschenen sociaal rapport Drenthe vormt hiervoor het vertrekpunt. Voor het overige vindt monitoring plaats via de reguliere beleidscyclus en afzonderlijke rapportages op deelaspecten.

Financiën

Concreet stellen wij ons het volgende voor.

- De subsidieverhogingen voor Theater te Water en de stichting. Daarom zullen wij voor de jaren 2005 en 2006 als prestatiesubsidie per boekjaar toekennen. Continuering hiervan na 2006 stellen wij afhankelijk van de in de Cultuurnota voorziene tussentijdse evaluatie van ons beleid ten aanzien van de podiumkunsten. Eventuele continuering van deze subsidies/verhogingen voor beide instellingen na 2006 zullen wij via herschikking binnen de Cultuurnota realiseren,
- Het project De oorlog dicht bij huis is een vierjarig project waarvan uitvoering alleen mogelijk is als de provincie hiervoor een bedrag van € 160.000,-- beschikbaar stelt (€ 40.000,-- per uitvoeringsjaar). Binnen de Cultuurnota is hiervoor € 80.000,-- gereserveerd. Binnen deze nota zien wij geen financiële ruimte om ook de resterende € 80.000,-- te vinden. Wij stellen dan ook voor dit bedrag additioneel beschikbaar te stellen. Daarmee kan het gehele vierjarige project van het herinneringscentrum uitgevoerd worden (incidentele prestatiesubsidie),
- De bijdrage aan de NSKK is - blijkens de intentie van de aanvaarde motie - primair bedoeld voor verbetering van de organisatorische inbedding van deze organisatie in de jaren 2005 en 2006. Voor deze jaren zullen wij aan de NSKK dan ook een incidentele prestatiesubsidie van € 5.000,-- per jaar beschikbaar stellen. Wij zullen hierover nadere afspraken maken met de NSKK. Vooral nog gaan wij ervan uit, dat deze professionaliseringslag in 2006 afgerond is.
- De continuering van de prestatiesubsidie per boekjaar aan Vrouwentoneel Erica kan na 2006 via herschikking binnen de cultuurnota gefinancierd worden.

Voor de uitvoering van deze moties is (geïndexeerd voor de jaren 2005 en 2006 in totaal) € 150.000,-- noodzakelijk. Wij stellen voor de dekking hiervan binnen de kaders van deze Voorjaarsnota te realiseren.



7. RESERVE FLEXIBEL BELEID

De reserve Flexibel Beleid (voorheen Fonds Flexibel Beleid) bestaat nu een aantal jaren en was bedoeld als bron voor de cofinanciering van Kompasprojecten. Aan de reserve is bij de invoering een brede doelstelling toegekend. Voor de reserve (behorend tot de algemene reserves) is een aantal spelregels vastgesteld, dat wordt gehanteerd bij het toetsen van de projecten. Deze spelregels zijn vrij globaal.

In het kader van de "Voorjaarsnota 2004" is in verband met de uitvoering van het College-programma voorgesteld de storting in de reserve Flexibel Beleid te verhogen met € 2 miljoen.

Al eerder hebben wij aangegeven dat voor deze bestuursperiode de middelen in de reserve, alsmede de dotaties in de jaren 2005, 2006 en 2007 aan te willen wenden voor de hoofdlijnen Ontwikkelen stedelijk gebied en Onderwijs en Kennisinstructuur. Over de wijze waarop wij hieraan invulling willen geven verwijzen wij naar de hoofdstukken in de Voorjaarsnota die over deze hoofdlijnen gaan.

Met deze aanwending van de reserve Flexibel Beleid kan deze reserve naar onze mening in 2008 worden opgeheven.

Wij stellen het volgende voor.

- De middelen in de reserve Flexibel Beleid, inclusief de stortingen in 2005, 2006 en 2007, beschikbaar te stellen voor de hoofdlijnen Ontwikkelen stedelijk gebied en Onderwijs en Kennisinstructuur.
- De reserve Flexibel Beleid in 2008 opheffen de stortingen vanaf 2008 van € 3,8 miljoen per jaar laten vervallen.
- Voor de hoofdlijn Ontwikkelen stedelijk gebied een bestemmingsreserve te vormen en daarin gedurende de jaren 2005, 2006 en 2007 een bedrag te storten van € 2.294.000,-- per jaar en voor de hoofdlijn Onderwijs en Kennisinstructuur een bedrag te storten gedurende de jaren 2005, 2006 en 2007 van € 1.720.000,-- per jaar in de reserve Versterking Economische Structuur.



8. FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

8.1. Kredietoverheveling

In 2004 zijn activiteiten gestart en budgetten toegekend voor projecten die binnen deze collegeperiode moeten zijn afgerond. Enkele van deze projecten lopen door tot 2007. In de Jaarstukken 2004 is een voorstel opgenomen om voor een bedrag van in totaal € 7.456.000,-- aan niet bestede budgetten 2004 over te hevelen naar 2005. De gevolgen hiervan zijn verwerkt in de 2e wijziging van de Begroting 2005.

8.2. Provinciefonds

In de Septembercirculaire 2004 is voor 2005 en volgende jaren sprake van licht neerwaarts bijgestelde accressen. Deze accressen, waarop conform het voorzichtige Drentse beleid steeds de volledige inhoudingen van de Behoedzaamheidsreserve zijn verwerkt, zijn per jaar als volgt.

Jaar	Accres
2005	0,43%
2006	1,26%
2007	2,22%
2008	0,93%
2009	1,20%

De ruimte die op grond hiervan te verwachten is, is zeer beperkt omdat dat deze percentages ook de loon- en prijsstijgingen moeten compenseren.

Niettemin kunnen wij een meevaller melden. Op grond van de maartcirculaire 2005 blijkt dat over 2004 de Behoedzaamheidsreserve voor het grootste deel wordt uitgekeerd. Het gaat hierbij om een bedrag van € 717.000,--. Dit bedrag is nog verwerkt in het rekeningresultaat over 2004. Het effect werkt ook structureel door. De licht neerwaarts bijgestelde accressen en de (doorwerking van de) terugontvangst uit de Behoedzaamheidsreserve 2004 geven de volgende effecten ten opzichte van de stand van de Begroting 2005.

Bedragen x € 1.000,--	2005	2006	2007	2008
Provinciefonds Voorjaarsnota 2005	56.288	56.977	28.207	58.733
Provinciefonds Begroting 2005	55.514	56.398	57.697	58.432
Verschil	774	579	510	301

8.3. Opcenten motorrijtuigenbelasting

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen met betrekking tot de opcenten motorrijtuigenbelasting.

Verwachte ontwikkelingen in 2005 en volgende jaren

De opbrengst opcenten op de motorrijtuigenbelasting in 2004 viel mee. In 2004 is er ten opzichte van de raming in totaal € 938.000 meer aan opbrengst van de opcenten op de motorrijtuigenbelasting gerealiseerd dan geraamd. Dit komt hoofdzakelijk doordat het gewicht van de auto's in Drenthe gemiddeld is toegenomen. Een nadere analyse van de meevallende opbrengst is opgenomen in de jaarstukken 2004.

In het onderstaande zijn raming en realisatie tegenover elkaar gezet, uitgedrukt in duizenden euro's.

Omschrijving	Bedrag in €
Raming 2004	29.880
Realisatie 2004	30.818
Verschil	938

De raming van de opbrengst opcenten op de motorrijtuigenbelasting is geactualiseerd op basis van de samenstelling en het volume van het wagenpark per 24 december 2004.

Voor de huidige aangepaste raming is een groei voor 2005 aangenomen van 1%. Ook voor de jaren daarna is een groei verondersteld van 1%. Dit achten wij reëel gelet op de economische neergang. Voor de aangepaste raming blijven wij er voorzichtigheidshalve vanuit gaan de verdeling de personenauto's over de gewichtsklassen constant blijft.

Het percentage oninbaar bedroeg in 2004 0,78. Wij hebben in onze raming een percentage van 1 aangenomen voor 2005 en volgende jaren.

Verwachte tariefstijging

Het opcententarief in de provincie Drenthe is conform het hiertoe door u genomen besluit geïndexeerd op basis van het vierjarig gemiddelde van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. Hiermee wordt de koopkracht van dit algemene dekkingsmiddel binnen onze provinciale begroting gewaarborgd. Ten opzichte van de stand in de Begroting 2005 is dit cijfer gedaald door de dalende inflatiecijfers, in het bijzonder het niet meer meetellende jaar 2001 met een inflatie van 4,5%. Volgens de Macro Economische Verkenning 2005, bijlage A4, bedragen de cijfers.

Stijgingspercentage	2002	2003	2004	2005	Gemiddeld
	3,40	2,10	1,25	1,25	2,00

Voor het meerjarenperspectief was met het effect van de dalende inflatie en daardoor de lagere tariefstijging reeds rekening gehouden in de Voorjaarsnota 2004.

Dit inflatiecijfer toegepast op de tariefsontwikkeling leidt tot het volgende beeld van de tarieven per 1 april.

2005	2006	2007	2008	2009
75,9	77,6	79,2	80,7	82,4

Gevolgen voor de begroting

Op grond van de huidige gegevens en genoemde aannames is een raming gemaakt van de verwachte ontwikkeling van de opbrengst opcenten op de motorrijtuigenbelasting. Deze raming is hieronder weergegeven.

Bedragen x € 1.000,--	2005	2006	2007	2008
Begroting 2005	32.618	34.386	35.449	36.158
Nieuwe raming	34.007	35.845	36.953	37.693
Verschil	1.389	1.459	1.504	1.535

8.4. Personele lasten 2005-2009

Wij hebben de raming van de personele lasten geactualiseerd. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Uitgangspunten 2005

- De personeelsbezetting per eind februari 2005
- De premiedruk per eind februari 2005
- Het aflopen van de CAO in april 2005
- Geen loonstijging voor de rest van 2005
- Verwerking van de rechten op periodieken

Uitgangspunten 2006 en volgende jaren

- De geactualiseerde bezetting ten opzichte van 2005, voorzover bekend
- Premiedruk en loonstijging: 3%
- Rechten op periodieken zijn verwerkt
- Voor 2007 en volgende jaren een salarisstijging van 2,5% en een stijging van de premiedruk met 2,5%; een stijging van 0,5% voor periodieke verhogingen.

Resultaat

In onderstaand overzicht is de geactualiseerde raming vergeleken met de raming na de tweede wijziging van de Begroting 2005, waarbij tevens een verklaring is gegeven voor de verschillen.

Bedragen x € 1.000,--	2005	2006	2007	2008	2009
Raming na de 2e wijziging van de Begroting 2005	30.904	31.580	32.470	33.381	
Raming Voorjaarsnota 2005	32.108	32.753	33.736	34.748	35.791
Verschil	1.204	1.173	1.266	1.367	
Verklaring					
1,7% premiestijging	452	462	475	490	
Formatieve correcties	134	136	140	145	
Niet-geraamde inkomsten	378	378	378	378	
Overige oorzaken	240	197	272	354	
Totaal	1.204	1.173	1.266	1.367	

Voor de lopende Begroting 2005 moet dus een bedrag van € 1,2 miljoen worden bijgeraamd voor salarissen en sociale lasten. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door stijging in 2005 van de premiedruk met 1,7%. Tegelijkertijd is er een bedrag van € 0,38 miljoen aan inkomsten nog niet geraamd. Netto wordt in 2005 dus een beslag gelegd op extra middelen tot een bedrag van € 0,826 miljoen.

Het verschil in 2005 werkt structureel door voor de jaren 2006 en volgende. De netto bij te ramen bedragen zijn als volgt.

Bedragen x € 1.000,--	2005	2006	2007	2008
Verschil	1.204	1.173	1.266	1.367
Nog te verwerken niet-geraamde inkomsten	378	378	378	378
Bijramen	826	795	888	989

8.5. Indexering van personele en niet-personele lasten bij instellingen die een prestatiesubsidie per boekjaar krijgen

De volgende percentages zijn in het kader van de actualisering in deze voorjaarsnota gehanteerd. Voor 2002 en 2003 zijn de percentages toegepast voor de afrekeningen met instellingen die een prestatiesubsidie per boekjaar krijgen. Ze zijn ontleend aan de circulaire Provinciefonds van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De percentages voor de jaren 2004 en 2005 zijn ontleend aan Centraal Planbureau informatief van december 2004, behoudens de index 2005 voor lonen en salarissen. Conform het Najaarsakkoord 2003 is verondersteld dat de CAO-lonen voor 2005 niet zullen stijgen en was deze index daarom geraamd op 0%. De prognoses van CPB informatief geven echter aan dat een index van 0% niet reëel is, dit vanwege bestaande meerjarige CAO-afspraken en stijgingen in andere looncomponenten, met name pensioenpremies. De prognoses CPB van december 2004 komt voor het jaar 2005 uit op een index van 0,45%. In het kader van deze voorjaarsnota gaan wij voorzichtigheidshalve echter uit van 1%. Voor 2006 en volgende jaren wordt een gematigde loon- en premieontwikkeling van 3% verondersteld. De prijsstijging voor materiele consumptie is gesteld op de EU-inflatiernorm van 2%. Deze percentages voor 2006 en volgende jaren zijn gelijk aan de indices die voor de Meerjarenbegroting worden toegepast.

	2004	2005	2006	2007	2008
Lonen en salarissen	2,25%	1,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Materiele consumptie	1,50%	1,25%	2,00%	2,00%	2,00%
Gewogen index ¹	2,10%	1,05%	2,80%	2,80%	2,80%

De gevolgen voor de begroting vanaf het jaar 2005 zijn in de onderstaande tabel weergegeven.

Bedragen in € x 1.000,--	2005	2006	2007	2008
Huidig bedrag Begroting 2005	21.026	21.615	22.220	22.842
Actualisatie voorjaarsnota	21.216	21.810	22.421	23.049
Verschil	190	195	201	207
Waarvan effect uit 2003 en 2004	2	2	2	2

De bedragen in de Begroting 2005 zijn gebaseerd op de percentages van de voorlopige afrekeningen 2003. Voor het jaar 2004 was rekening gehouden met een gewogen index van 1,9%. Aan de hand van de meest recente percentages van CPB informatief van december 2004 komt de gewogen index voor het jaar 2004 uit op 2,1%. Het effect van deze verhoging van 0,2% over het jaar 2004 van € 42.000,-- wordt echter nagenoeg geheel gecompenseerd door de effecten van de definitieve afrekening 2003. Die zijn € 40.000,-- lager vastgesteld dan begroot.

Voor de volledigheid vermelden wij nog dat ten aanzien van de subsidiering aan de regionale omroep mogelijk nog een aanvullend nadeel zou kunnen ontstaan. Donderdag 3 maart 2005 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel Wijziging van de Mediawet in verband met een nieuwe financieringsstructuur voor de regionale publieke omroep (28856) aangenomen, welk voorstel onder andere inhoudt dat het Rijk de zorgplicht van de regionale omroepen overdraagt aan de provincies. Ten aanzien van deze zorgplicht hebben de provincies bij brief van 26 oktober 2004 onder meer het volgende toegezegd.

1. De bekostiging waarborgt in ieder geval dat per provincie het in het jaar 2004 bestaande niveau van (omroep)activiteiten van de regionale omroepinstelling(en) ten minste blijft gehandhaafd. Het gaat hier om de feitelijk structurele bekostiging in het jaar voorafgaand aan de feitelijke overgang.
2. De provincies zijn onder voorbehoud van goedkeuring door PS bereid om de huidige financiële inzet te continueren en om deze financiële inzet jaarlijks met een reële index te verhogen die instandhouding van het niveau in het jaar voorafgaand aan de feitelijk overgang waarborgt.

Momenteel vindt op ambtelijk niveau overleg plaats tussen Stichting Regionale Omroep, Overleg en Samenwerking en IPO over de te hanteren indexeringssystematiek. De mogelijkheid bestaat dat de te hanteren indexeringssystematiek consequenties heeft voor de provinciale begroting.

¹

Voor instellingen die een prestatiesubsidie per boekjaar krijgen wordt een gewogen index gehanteerd, bestaande uit 80% van de index voor lonen en salarissen plus 20% van de index voor materiele consumptie.

8.6. Stand van zaken ombuigingen/verhoging inkomsten Begroting 2005

In de Begroting 2005 is een overzicht opgenomen van ombuigingsmaatregelen en maatregelen ter vergroting van de inkomsten. In het navolgende geven wij u een overzicht van de stand van zaken daaromtrent.

Programma	Onderwerp	Bedrag in € in 2005	Bedrag in € in 2006	Bedrag in € in 2007	Bedrag in € in 2008	Stand van zaken
Verkeer	Verlaging kapitaallasten wegen	170.054	170.054	170.054	170.054	Geïmplementeerd
Vervoer	Verlaging kapitaallasten vaarwegen	570.400	570.400	570.400	570.400	Geïmplementeerd
	Kosten verkeerswaarnemingen onderhoud	15.000	-	-	-	Geïmplementeerd
Beheer en onderhoud	Onderhoud Zuid-Drentse vaarwegen	-	10.000	10.000	10.000	Geïmplementeerd
Milieu algemeen	Uitvoering Nationaal Milieubeleidsplan (NMP) en NMP+	85.000	-	-	-	Geïmplementeerd
Bodembeleid	Bijdragen waterleidingbedrijven in kosten bodembescherming	100.000	100.000	100.000	100.000	Begrotingstechnisch ingevuld
Landelijk gebied	Consulentschap natuur- en milieueducatie	-	15.000	15.000	15.000	Geïmplementeerd
Natuur	Stichting Landschapsbeheer Drenthe	-	50.000	50.000	50.000	Voor 33.000 geïmplementeerd
	Stimuleringsregeling bos	22.700	22.700	22.700	22.700	Geïmplementeerd
	Aankoop natuurterreinen	295.000	295.000	295.000	295.000	Geïmplementeerd
Plattelandsbeleid	Provinciaal aandeel gebiedsgericht milieubeleid	204.201	204.201	204.201	204.201	Geïmplementeerd
	Uitvoeringskosten plattelandsbeleid	754.000	754.000	754.000	-	Geïmplementeerd
	Bijdragen in plattelandsprojecten	400.000	150.000	-	-	Geïmplementeerd
	Activiteiten natuur en landschap	68.000	68.000	68.000	68.000	Geïmplementeerd
Economie	Syntens	-	103.700	66.100	67.400	Geïmplementeerd
Toerisme en recreatie	Subsidies recreatie en toerisme	34.000	34.000	34.000	34.000	Geïmplementeerd
Landbouw	Projecten duurzame landbouw	49.000	49.000	49.000	49.000	Geïmplementeerd
Welzijn	Subsidies welzijn	324.000	232.000	447.000	523.000	Geïmplementeerd
Onderwijs en sport	Subsidies onderwijs en sport	14.000	46.000	69.000	69.000	Geïmplementeerd
Cultuur	Subsidies cultuur	12.000	37.000	50.000	50.000	Geïmplementeerd
Zorg	Subsidies zorg	7.000	26.000	41.000	41.000	Geïmplementeerd
Financiering en algemene dekkingsmiddelen	Lagere dotatie aan reserve					
	Infrastructuur	600.000	600.000	700.000	700.000	Geïmplementeerd
	Bijdrage Egalisatiereserve uitvoering Collegeprogramma	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	Geïmplementeerd
	Te realiseren ombuigingen groene sector	-	60.000	70.000	70.000	Voor 27.000 geïmplementeerd (Milieufederatie)
	Te realiseren ombuigingen wettelijke en autonome taken	-	150.000	150.000	150.000	Nog nader in te vullen

Programma	Onderwerp	Bedrag in € in 2005	Bedrag in € in 2006	Bedrag in € in 2007	Bedrag in € in 2008	Stand van zaken
	Te realiseren ombuigingen inkoop- en aanbestedingsbeleid	-	280.000	280.000	280.000	Nog nader in te vullen
	Bezuinigingen interne organisatie	600.000	742.000	1.040.000	1.040.000	Geïmplementeerd; met uitzondering van 2 ton in 2007 en 2008
	Te realiseren inkomsten waterleidingsector	-	150.000	400.000	400.000	Nog nader in te vullen
	Te realiseren hogere legesopbrengsten	15.000	15.000	15.000	15.000	Geïmplementeerd
	Extra verhoging opcenten motorrijtuigenbelasting	1.563.000	2.264.000	2.334.000	2.381.000	Geïmplementeerd
	Correctie rente lagere kapitaallasten wegen en vaarwegen	240.454-	240.454-	240.454-	240.454-	Geïmplementeerd
Diverse programma's	Lagere indexering subsidies	652.000	670.000	689.000	708.000	Geïmplementeerd
Totaal		8.618.901	10.023.601	10.758.001	10.147.301	

8.7. Overige ontwikkelingen

Bij het opstellen van deze Voorjaarsnota is sprake van een groot aantal ontwikkelingen, die zeer waarschijnlijk en onvermijdelijk in deze bestuursperiode tot financiële consequenties zullen leiden, maar die nog niet goed te kwantificeren zijn. Wij denken daarbij met name aan: ontwikkelingen in de jeugdzorg, ontwikkelingen ten aanzien van de regionale omroep, de extra kosten voor archeologische opgravingen daar waar deze niet kunnen worden verhaald en op de bodemverstoorder (verdrag van Malta).

Wij stellen u voor met het oog hierop een stelpost in de begroting op te nemen voor de jaren 2005 tot en met 2009 van € 700.000,--.

Ook na de huidige bestuursperiode onderkennen wij nu reeds diverse ontwikkelingen die in financiële zin tot consequenties kunnen leiden. Wij denken daarbij met name aan een Drentse bijdrage voor de verdubbeling van de N33, de problematiek van de reserve Investerings Verkeer en Vervoer (zie onder: Bereikbaarheid in de Voorjaarsnota), extra inzet in verband met de landinrichting/cofinanciering ILG, de Strategische Agenda SNN en energiebesparende maatregelen provinciehuis in relatie tot het Strategisch huisvestingsplan (zie ook onder: Voorstellen in deze Voorjaarsnota).

Ten slotte willen wij u informeren over het feit dat wij zijn gestart met een traject om te komen tot uitbesteding van de hypotheekregeling voor ambtenaren en de verkoop van de huidige portefeuille. In verband hiermee voeren wij een marktverkenning uit. Over de verdere voortgang van dit traject zullen wij u informeren en, waar nodig, in besluitvormende zin betrekken.



9. FINANCIËLE EFFECTEN

Als gevolg van een aantal gewijzigde omstandigheden en als gevolg van reeds door uw staten genomen besluiten is een aanpassing van de Begroting 2005 en het meerjarenperspectief noodzakelijk. Dit is weergegeven in het onderstaande overzicht. In dit overzicht zijn alleen die effecten vermeld waarvan het effect op de exploitatie niet neutraal is. De neutrale effecten zijn vermeld in de derde wijziging van de Begroting 2005.

Bedragen x € 1.000,--	2005	2006	2007	2008
1. Mutaties gedetacheerde medewerkers	102	105	108	106
2. NOMO	-	7-	7-	7-
3. Commissie Wereldwijd van de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen	2-	1-	1-	1-
4. Provinciale partnerkoppeling	12-	12-	12-	12-
5. Bijdragen Commissariaat voor de Media	123	125	128	131
6. Nederlands Instituut voor Ruimtelijke Ordening en Volks-huisvesting	-	-	-	-
7. Apparaatskosten ten laste van bodemsanering	197	193	189	186
8. Bijdrage aan de Stichting Bodemsanering Bedrijventer-reinen	113-	113-	113-	113-
Totaal effecten	295	291	292	289

Hieronder zijn deze effecten kort toegelicht.

1. Mutaties gedetacheerde medewerkers

Als gevolg van enkele mutaties ten aanzien van gedetacheerde medewerkers dient de raming van deze post te worden verlaagd.

2. Bijdrage Noordelijk Milieu Overleg

Wegens opheffing kan de bijdrage in de secretariaatskosten van het Noordelijk Milieu Overleg met ingang van 2006 komen te vervallen.

3. Bijdrage Commissie Wereldwijd van de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen

Wegens opheffing van deze commissie komt de bijdrage te vervallen.

4. Bijdrage Provinciale partnerkoppeling ontwikkelingssamenwerking

De bijdrage die de provincie voor dit doel beschikbaar stelde is thans begrepen in het subsidie aan het Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking Drenthe.

5. Bijdragen Commissariaat voor de Media ten behoeve van RTV-Drenthe

Er heeft een aanpassing plaatsgevonden van de indices van de bedragen die het Commissariaat voor de Media aan de provincies beschikbaar stelt ten behoeve van de subsidiëring van de regionale omroepen. In totaal komt dit neer op een lager te ontvangen bedrag van € 122.900,--.

6. Contributie Nederlands Instituut voor Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting (NIROV)

De contributie voor het lidmaatschap van het NIROV is verhoogd van € 570,-- naar € 800,--.

7. Lagere toerekening van apparaatskosten aan middelen bodemsaneringen

Reeds een groot aantal jaren is in de begroting een structureel bedrag van € 372.100,-- opgenomen wegens bijdrage van de middelen bodemsaneringen in de apparaatskosten. De laatste jaren is gebleken dat dit bedrag te hoog is. Geactualiseerde berekeningen hebben uitgewezen dat overeenkomstig de op dit punt geldende voorschriften bij uitvoering van het vastgestelde programma voor 2005 een bedrag van € 175.590,-- kan worden toegerekend.

8. Bijdrage aan de Stichting Bodemsanering Bedrijfsterreinen

In de Meerjarenraming 2005-2008 is evenals in de afgelopen jaren een bedrag van € 113.450,-- opgenomen wegens bijdrage aan de Stichting Bodemsanering Bedrijfsterreinen. De huidige voorschriften laten toe dat deze bijdrage ten laste van de middelen bodemsaneringen kan worden gebracht en dus geen specifieke last meer voor de provincie behoeft te zijn.

10. VOORSTELLEN

In deel 1 van deze voorjaarsnota hebben wij u een kaderstelling voorgesteld met betrekking tot de opstelling van de Begroting 2006. In enkele gevallen hebben de voorgestelde beleidslijnen betrekking op het jaar 2005 en zijn door ons bedoeld als voorstel om de begroting van dit jaar te wijzigen. Onderstaand geven wij u een overzicht en een toelichting op de voorstellen die wij daarnaast willen doen.

Omschrijving	2005	2006	2007	2008
1. Beheer van wegen en vaarwegen	490	197	155	112
2. Reparatie rente-effecten vaarweg Meppel-De Punt	185	185	185	185
3. Projectbureau Agenda voor de Veenkoloniën	89	89	89	
4. Strategisch Huisvestingsplan				950
5. Kosten zichtbare draagplicht toegangs- en aanwezigheidspassen	46	25	25	25
6. Verzekeringspremies en OZB Drents Museum	57	57	57	57
7. IPO-conferentie	125			
8. Verzelfstandiging Drents Landschap	300			
9. Ombuigingen natuur- en milieuorganisaties		50	75	
10. Regionaal Bestuursakkoord Water		51		
11. Afschrijving Almelo-Coevorden	34	34	34	34
12. Advertentiekosten wettelijke regelingen waterhuishouding	6	6	6	6
13. Bijdragen waterschappen muskusrattenbestrijding	51	52	53	54
14. Kosten monitoring gebiedenbeleid	34	35	35	35
15. Kosten secretariaat LOM	12	13	13	13
16. Kosten ISO-certificering	10	10	10	10
17. Drents Plateau (project Archeologische monumentenzorg)	70	-	-	-
18. Incidentele gevolgen Nota reserves en voorzieningen	16-			
Totaal voorstellen	1.493	803	737	1.482

In het navolgende lichten wij deze voorstellen kort toe.

1. Beheer van wegen en vaarwegen

Voor het beheer van wegen en vaarwegen werken wij met een managementcontract met de Productgroep Wegen en Kanalen. In 2004 hebben wij dit contract geïndexeerd in verband met de stijging van lonen en prijzen. De noodzaak om ook de overhead, die ook deels ten laste van dit contract wordt gebracht, te indexeren, hebben wij opnieuw gezien. Wij hebben daarom vooralsnog over 2004 en 2005 met betrekking tot de overhead geen indexering toegepast. Inmiddels is echter duidelijk dat deze aanvullende indexering niet kan worden gemist. Het bedrag in 2005 bevat ook de aanvullende indexering over het jaar 2004, waarin sprake was van relatief sterk stijgende overhead op concernniveau.

Deze gestegen overhead hield verband met onder andere een verschuiving van de personele lasten van de productgroepen naar ondersteunende processen, enkele investeringen provinciehuis en de kosten van het bedrijfsvoeringssysteem *pro^{BIS}*.

2. Reparatie rente-effect managementcontract vaarweg Meppel-De Punt

Tot 2004 werd jaarlijks aan deze reserve over het gemiddelde saldo de rente toegevoegd. Op grond van de invoering van het Besluit begroting en verantwoording in 2004 is het niet meer toegestaan rente toe te voegen. Aangezien bij de berekening van de jaarlijkse rijksvergoeding hier wel rekening mee is gehouden dient jaarlijks € 185.000,-- aan deze reserve toe te worden gevoegd aan de bestemmingsreserve ter compensatie van de vervallen rente. Dit bedrag is benodigd om het saldo van de bestemmingsreserve positief te houden en zodoende het onderhoud te waarborgen. Het huidige saldo is reeds opgebouwd om de uitgavenpieken ingaande 2009 te kunnen dekken.

Bij de overname in 1993 van de vaarweg Meppel-De Punt van het Rijk is een jaarlijkse vaste geïndexeerde bijdrage overeengekomen, die, gerekend over dertig jaar, de kosten van het onderhoud moet kunnen dekken. Bij de berekening van deze in de overeenkomst opgenomen jaarlijkse vergoedingen is destijds rekening gehouden met rentetoevoeging over de saldi van de vergoedingen.

De in de overeenkomst aangegeven (groot)onderhoudskosten zijn dusdanig grillig dat er grote pieken en dalen in zitten, met uitschieters van € 92.000,-- in 2008 en € 9.845.000,-- in 2015. Tevens zou de reserve over een periode van globaal 2009-2018 "in de min" staan. Sinds de invoering van het Besluit begroting en verantwoording is het echter niet meer toegestaan dat bestemmingsreserves negatieve saldi hebben. Door met de onderhoudswerkzaamheden waar mogelijk in de tijd te schuiven, kunnen deze pieken enigszins worden afgevlakt.

Om de grote onderhoudswerkzaamheden te kunnen uitvoeren is er een compensatie nodig voor het wegvallen van de gebudgetteerde inkomsten uit rentetoevoegingen. Wij stellen voor om jaarlijks € 185.000,-- toe te voegen aan deze reserve.

3. Projectbureau Agenda voor de Veenkoloniën

Er is via het collegeprogramma conform eerder gemaakte afspraken jaarlijks tot en met 2007 € 250.000,-- gereserveerd voor cofinanciering van Drentse projecten uit de Agenda voor de Veenkoloniën. Hieruit kunnen niet de kosten voor het operationeel houden (menskracht, proceskosten enz.) van het Projectbureau Veenkoloniën. Uw staten hebben verzocht om € 89.000,-- jaarlijks voor het Projectbureau Veenkoloniën beschikbaar te stellen. In 2005 is een evaluatie voorzien en afhankelijk daarvan zal het bedrag weer gereserveerd moeten worden. De evaluatie is gestart en naar het nu lijkt komt er een voorstel om het projectbureau ten minste nog voor enkele jaren haar daadkracht te laten behouden. Een reservering van € 89.000,-- tot en met 2007 zal daarom wel noodzakelijk zijn. Het evaluatierapport en het Jaarprogramma Agenda voor de Veenkoloniën zullen wij met een advies in de zomer van dit jaar aan uw staten aanbieden.

4. Strategisch huisvestingsplan

Na een gebruikperiode van ruim dertig jaar loopt de provincie Drenthe tegen de capaciteits- en flexibiliteitsgrenzen van haar huisvesting aan. Er wordt daarom gewerkt aan de totstandkoming van huisvestingsbeleid. In dat huisvestingsbeleid zal rekening moeten worden gehouden met aanpassingen in het kantoorgedeelte en met de gevolgen van het dualisme. De staten zullen meer de mogelijkheden moeten krijgen voor het op een verantwoorde wijze uitvoeren van de

taken. Een betere inrichting van het gebouw en een aanpassing van de statenzaal en de vergaderaccommodatie zullen hierbij noodzakelijk zijn. Een en ander zal resulteren in een strategisch huisvestingsplan, waarin de structurele oplossingsrichting voor de langere termijn wordt aangeven.

Wij hopen de implementatie van dit plan in 2007 te hebben afgerond. Duidelijk is dat de hiervoor noodzakelijk investeringen niet uit de reguliere exploitatie kunnen worden gedekt. Wij stellen daarom voor om vooralsnog een bedrag van € 950.000,-- structureel in de Meerjarenbegroting op te nemen vanaf het jaar 2008. In deze raming is nog niet de aanpassing van statenzaal en vergaderaccommodatie begrepen, aangezien hiervoor in overleg met de staten nog een Programma van eisen moet worden opgesteld. Aanpassing van de huisvesting zal ook incidenteel kosten met zich meebrengen in verband met tijdelijke huisvesting van delen van het personeel elders. Wij zullen hierop te zijner tijd nader terugkomen.

5. Kosten toegangs- en aanwezigheidspassen

Op verzoek van de staten is in de plannen voor de beveiligingsmaatregelen in en rond het provinciehuis alsnog opgenomen de plicht tot het zichtbaar dragen van de toegangs- en aanwezigheidspassen. De extra kosten daarvan bedragen € 30.000,--, zijnde de jaarlijkse exploitatiekosten van € 25.000,-- en de kapitaallasten van een eenmalige investering van € 21.000,--.

6. Verzekeringspremies en onroerendezaakbelasting Drents Museum

Sinds de privatisering van het Drents Museum zijn de financiële verhoudingen tussen huurder en verhuurder inzichtelijk en zijn duidelijke afspraken gemaakt wie waarvoor verantwoordelijk is. De provincie is eigenaar van het gebouw van het Drents Museum en haar kunst- en antiekcollectie. In die hoedanigheid heeft de provincie in overleg met het Drents Museum een verzekering afgesloten voor brand- en bedrijfsschade en een verzekering voor kunst en antiek. Daarnaast moet de provincie als eigenaar de verschuldigde onroerendezaakbelasting voor het eigenaarsdeel voldoen.

Onder andere naar aanleiding van een aantal incidenten, zoals de inbraak in het Museon, waar de verzekeraar weigert de schade van € 6,5 miljoen uit te keren, heeft het Drents Museum haar bezorgdheid geuit over de huidige afgesloten verzekering. Tevens is er twijfel over de verzekerde waarde van de collectie, omdat de raming/taxatie van de collectie gedateerd is. Oorzaak hiervan is dat het museum elk jaar voor ongeveer € 70.000,-- aanschaft en er particuliere schenkingen plaatsvinden. Naar aanleiding van de resultaten van een facility scan (onderzocht is de diefstalbeveiliging, brandveiligheid en klimaatbeheersing) stellen wij u, daarbij gesteund door de directeur van het Drents Museum, voor om de verzekering voor kunst en antiek zo spoedig

mogelijk aan te passen. Voorgesteld wordt een verzekering aan te gaan voor de collectie ten bedrage van € 20.000.000,-- met een premierisque van € 10.000.000,--. De jaarpremie daarvan bedraagt € 25.000,--.

De jaarpremie voor de verzekering brand- en bedrijfsschade bedraagt in 2005 € 18.600,-- en het eigenaarsdeel van de onroerendezaakbelasting bedraagt in 2005 € 13.096,--.

Tot nu toe werden deze kosten uit het onderhoudskrediet voldaan. Om het (toekomstig) onderhoud niet in gevaar te laten komen achten wij dit echter niet langer verantwoord.

Resumerend bedraagt de verhoging van de totale kosten daarom circa € 56.700,--.

7. IPO-conferentie

Elk jaar organiseert het IPO samen met een van de twaalf provincies de IPO-conferentie voor PS en colleges van GS van alle provincies. Dit jaar heeft Drenthe het voorrecht gastprovincie te mogen zijn. Het thema van de conferentie is Cultuur: de kunst van het combineren.

Het biedt een uitstekende mogelijkheid onze provincie ook op dit gebied op een aantrekkelijke wijze voor het voetlicht te brengen. De conferentie wordt traditioneel voorafgegaan door een sociale avond in het provinciehuis. De kosten van deze avond komen voor rekening van de provincie.

Aan de conferentie levert het IPO een bijdrage. Voor de conferentie ramen wij een bedrag van € 125.000,--.

8. Verzelfstandiging Drents Landschap

Het verzelfstandigen van het Drents Landschap kost naar schatting zeker € 300.000,--, eenmalig. Het gaat hierbij onder meer om kosten van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds in verband met te vergoeden lasten aan het VUT-fonds en entreekosten voor het "ontvangende" pensioenfonds.

9. Ombuigingen natuur en milieuorganisaties

In de vergadering van 9 juni 2004 hebt u ons verzocht in overleg te treden met de groene sector over het beleidsmatige sturingskader (inhoud en financiën) voor de komende jaren en met concrete voorstellen te komen inzake de subsidiëring. Dit overleg heeft inmiddels plaatsgevonden en is aanleiding geweest om de hoogte van de ombuigingen en de verdeling over de instellingen te herzien. Gebleken is dat een ombuiging van € 150.000,-- totaal (gemiddeld 13%) niet volledig realiseerbaar is.

Niettemin willen wij de groene instellingen wel prikkelen om nog beter aan te sluiten bij provinciale doelstellingen en daar alert op te blijven. Instellingen kunnen daarbij een beroep doen op de middelen voor intensivering en de overige incidentele subsidies. Daarom houden wij wel vast aan een structurele ombuiging in de sector van € 75.000,-- per jaar. Voor de resterende, nog te realiseren bezuinigingen betekent dit dat wij de bedragen van € 50.000,-- voor het jaar 2006 en € 75.000,-- per jaar voor de jaren daarna, in deze bestuursperiode niet meer haalbaar achten.

10. Voorstel Regionaal Bestuursakkoord Water

Met betrekking tot het Waterbeleid 21e eeuw WB21) en de Kaderrichtlijn water zijn voor 2006 bedragen de totale kosten € 455.000,--. Het totale beslag op de Begroting 2006 van het Drentse aandeel hierin bedraagt € 50.750,--. Deze kosten hebben in hoofdzaak betrekking op proceskosten en kosten voor communicatie.

11. Voorstel Extra afschrijving vaarweg Almelo-Coevorden

In 2004 is de definitieve afrekening opgesteld van de kosten van verruiming van het profiel en de vervanging van de beschoeiing van de vaarweg Almelo-Coevorden. Dit heeft er toe geleid dat er een aanpassing plaats gevonden van de berekening van de kapitaallasten van deze investering.

Per saldo resulteerde dit in een hogere bijdrage aan kapitaallasten van € 34.423,--.

12. Advertentiekosten waterhuishouding

In verband met wettelijke regelingen op het terrein van de waterhuishouding moeten er advertentiekosten worden gemaakt. In de Meerjarenbegroting 2005-2008 is voor deze kosten nog geen krediet opgenomen. Wij stellen voor dit alsnog te doen.

13. Bijdrage aan waterschappen ten behoeve van de muskusrattenbestrijding

De ramingen in de provinciale Begrotingen 2003, 2004 en 2005 waren nog niet gebaseerd op de begrotingen en rekeningen van de kosten muskusrattenbestrijding na de delegatie aan de waterschappen. De precieze financiële gevolgen waren nog niet geheel bekend. De ramingen zijn tot nu toe alleen trendmatig verhoogd. De werkelijke kosten over 2003 en 2004 vielen mee, omdat de op de datum van delegatie bestaande vacatureruimte en de daarna ontstane vacatureruimte pas in de loop van 2004 volledig is ingevuld, waardoor een wijziging van de begroting niet noodzakelijk was.

Per 1 januari 2005 is de bestrijdingscapaciteit (19 fte) weer op volle sterkte, hetgeen tot gevolg heeft dat de raming van de kosten muskusrattenbestrijding in de begroting van de provincie voor 2005 afgestemd dient te worden op de begroting van de organisatie muskusrattenbestrijding 2005. In die begroting is voor 2005 ook rekening gehouden met de kosten van het evaluatieonderzoek muskusrattenbestrijding, waarvan € 25.500,- voor rekening van de provincie komt. Dat onderzoek heeft betrekking op het functioneren van de muskusrattenbestrijding in 2003 en 2004 en is nagenoeg afgerond.

De financiële gevolgen van het vorenstaande betekenen een verhoging van de bijdrage aan de waterschappen in de kosten van de muskusrattenbestrijding van circa € 55.000,-.

14. Kosten monitoring gebiedenbeleid

Bij de herstructurering van de prestatieboom van de Productgroep Milieubeheer is ten onrechte in de Meerjarenbegroting 2005-2008 het krediet voor de kosten van monitoring van het gebiedenbeleid komen te vervallen. Voorgesteld wordt dit krediet van circa € 35.000,- alsnog weer op te ramen.

15. Kosten secretariaat Landelijk Overleg Milieuhandhaving

Op IPO-niveau is besloten tot de instelling van een Landelijk Overleg Milieuhandhaving. De kosten van het secretariaat van dit overleg wordt bij de deelnemende provincies in rekening gebracht. Het aandeel van de provincie Drenthe daarin bedraagt € 10.000,-.

16. Kosten handhaving ISO-certificering Productgroep Handhaving

De Productgroep Handhaving is ISO-gecertificeerd. Om deze certificering te continueren is jaarlijks een bedrag nodig van circa € 10.000,-. Dit bedrag moet worden besteed aan door-metingen, tussentijdse onderzoeken en dergelijke. Voorgesteld wordt het hiervoor benodigde bedrag beschikbaar te stellen.

17. Vergoeding aanloopkosten toekomstige Wet op de archeologische monumentenzorg (verdrag van Malta)

Als gevolg van de invoering van de Wet op de archeologische monumentenzorg dienen extra werkzaamheden te worden verricht. Vanwege de aanwezige onafhankelijke deskundigheid en de wens van provincie en gemeenten de nodige werkzaamheden te bundelen is er voor gekozen deze werkzaamheden te laten verrichten door het Drents Plateau. De kosten hiervan bedragen € 69.655,-. Als bestuurskostenvergoeding aanloopkosten Wet op de archeologische monumentenzorg is in de uitkering uit het Provinciefonds een extra bijdrage begrepen.

18. Incidentele gevolgen Nota reserves en voorzieningen 2005

De incidentele gevolgen van de Nota reserves en voorzieningen zijn als volgt.

Reserve vrijwillige bodemsanering € 10.354 voordelig.

Reserve organisatieontwikkeling € 5.252,- voordelig.

Voor nadere informatie hierover verwijzen wij naar de genoemde nota.

11. OVERZICHT FINANCIËLE GEVOLGEN

De financiële gevolgen van het voorgestelde kader uit het eerste deel van deze Voorjaarsnota en de ontwikkelingen, effecten en voorstellen uit het tweede deel, zijn in de onderstaande tabel samengevat. Tevens is in deze tabel het besteedbare deel van het voorlopige rekeningresultaat 2004 van € 4.240.000,-- opgenomen. Nadere informatie over het rekeningresultaat 2004 treft u aan in de Jaarstukken 2004.

Bedragen in € x 1.000,--	2005	2006	2007	2008
Deel 1				
Stedelijk gebied	2.294	2.294	2.294	-
Landelijk gebied	-	-	-	-
Bereikbaarheid	400	-	-	-
Werk, onderwijs en kennisinfrastructuur	1.720	1.720	1.720	-
Sociaal evenwicht	75	75		
Veiligheid, duurzaamheid en milieu	165	250	150	250
Opheffen reserve Flexibel Beleid	4.014-	4.014-	4.014-	3.814-
Saldo deel 1	640	325	150	3.564-
Deel 2				
Besteedbaar rekeningresultaat 2004, voorlopig; vrijval in meerdere jaren	2.100-	1.140-	1.000-	
Ontwikkelingen	1.148-	1.048-	926-	640-
Stelpost overige ontwikkelingen	700	700	700	700
Effecten	295	291	292	289
Voorstellen	1.493	803	737	1.482
Saldo deel 2	760-	395-	196-	1.832
Totaal deel 1 en 2	120-	70-	46-	1.732-

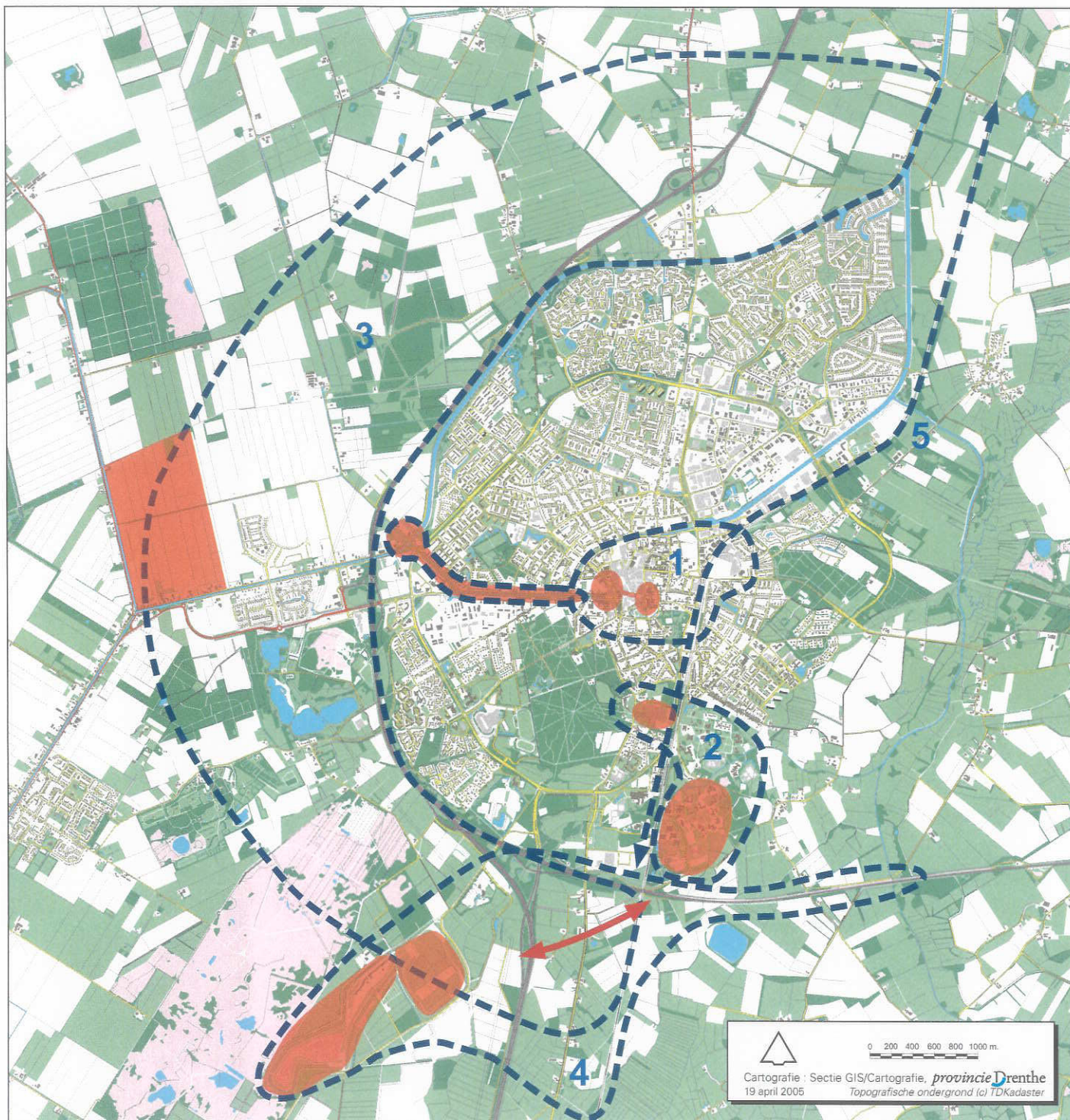
Wij stellen voor de resterende jaarsaldi op te nemen in de post vrije bestedingsruimte. Zoals wij reeds eerder in deze Voorjaarsnota hebben opgemerkt onderkennen wij voor de jaren na de huidige bestuursperiode diverse ontwikkelingen die in financiële zin tot consequenties kunnen leiden. Wij hebben daarbij met name gewezen op een Drentse bijdrage voor de verdubbeling van de N33, de problematiek van de reserve Investerings Verkeer en Vervoer, extra inzet in verband met de landinrichting/cofinanciering ILG, de Strategische Agenda SNN en energiebesparende maatregelen provinciehuis in relatie tot het strategisch huisvestingsplan. De beperkte resterende ruimte zal in zeer hoge mate nodig zijn om adequaat beleid te kunnen voeren met betrekking tot de genoemde ontwikkelingen.

BIJLAGEN

1. Bijgevoegde kaarten A-4

- Kern Assen
- Kern Coevorden
- Kern Emmen
- Kern Hoogeveen
- Kern Meppel

Kern Assen



1. Centrumgebied

- Erfgoedkwartier
- Cultureel kwartier
- Blauwe as

2. Ontwikkeling zorgzone

3. Westelijke stadsrandzone

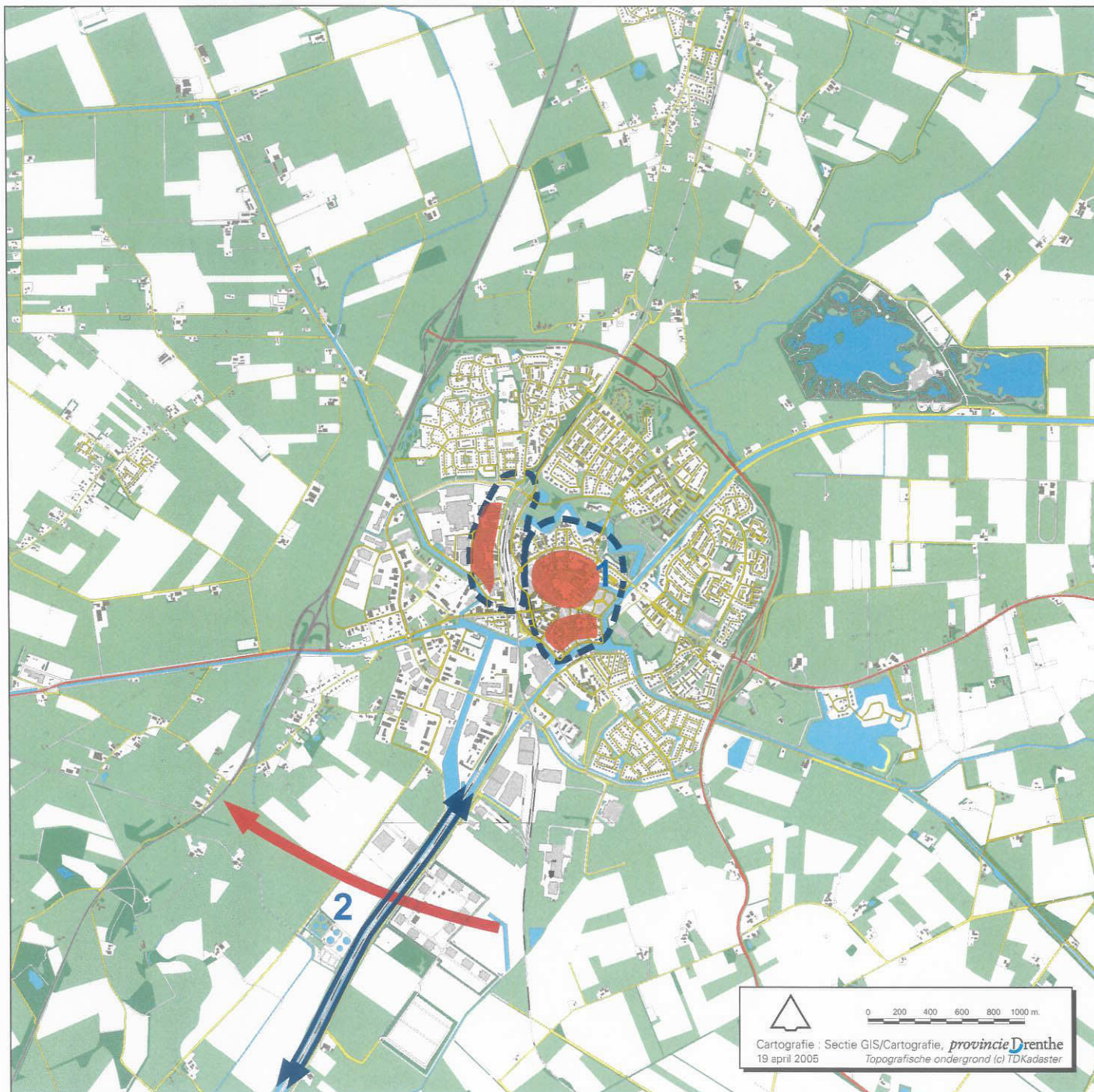
Pilots

4. Knooppunt Assen Zuid

- Aansluiting N33/A28
- Ontwikkeling TT-terrein

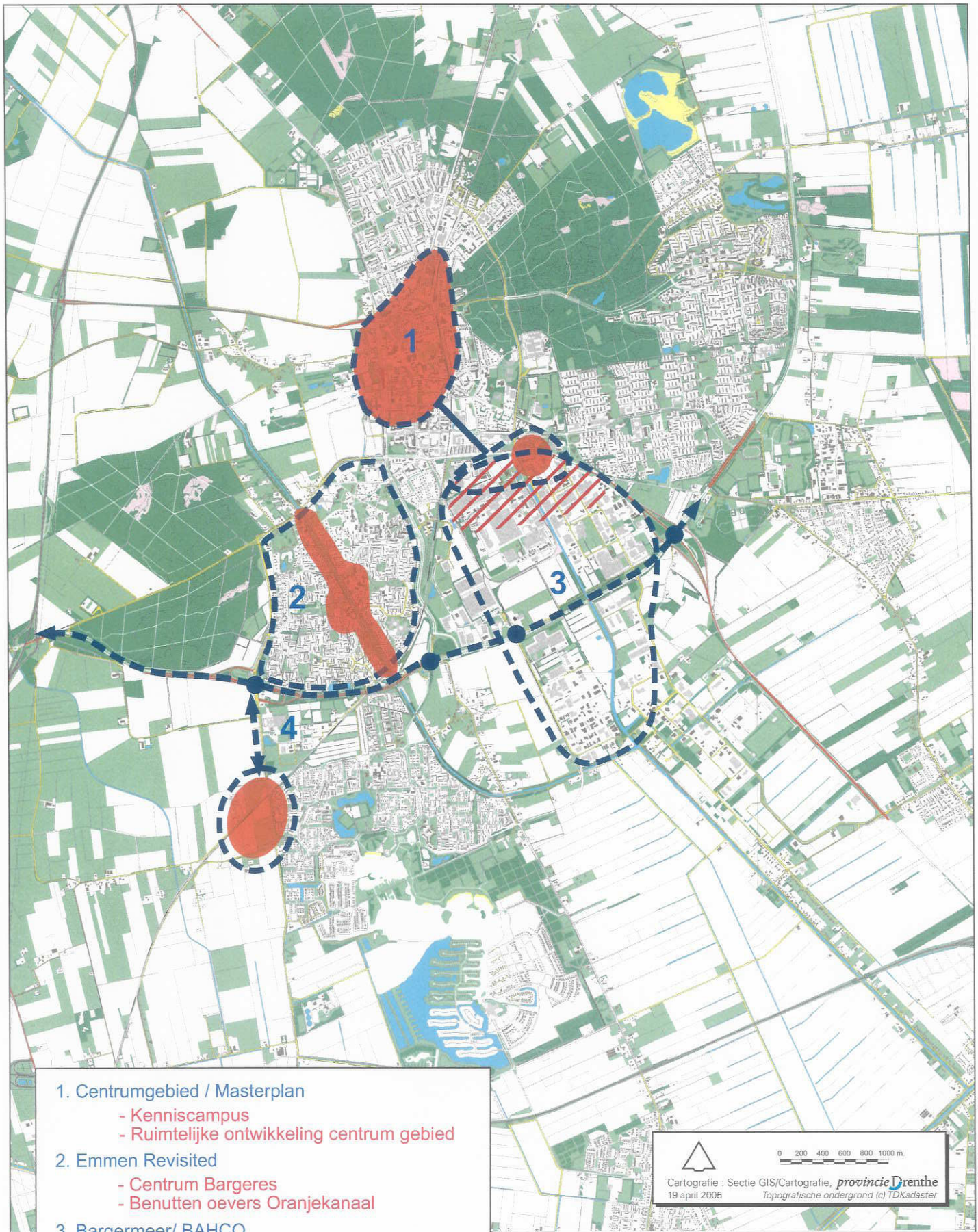
5. Kolibri

Kern Coevorden



1. Centrumgebied
 - Markt e.o.
 - Bogasterrein
 - Pilot De Holwert
2. Vervoersmodaliteiten Europark
 - Aansluiting op N34

Kern Emmen



1. Centrumgebied / Masterplan

- Kenniscampus
- Ruimtelijke ontwikkeling centrum gebied

2. Emmen Revisited

- Centrum Bargeres
- Benutten oevers Oranjekanaal

3. Bargermeer/ BAHCO

- Veiligheidsproblematiek Noordkant

4. Bereikbaarheid zuidkant

- O.V. Knooppunt Emmen



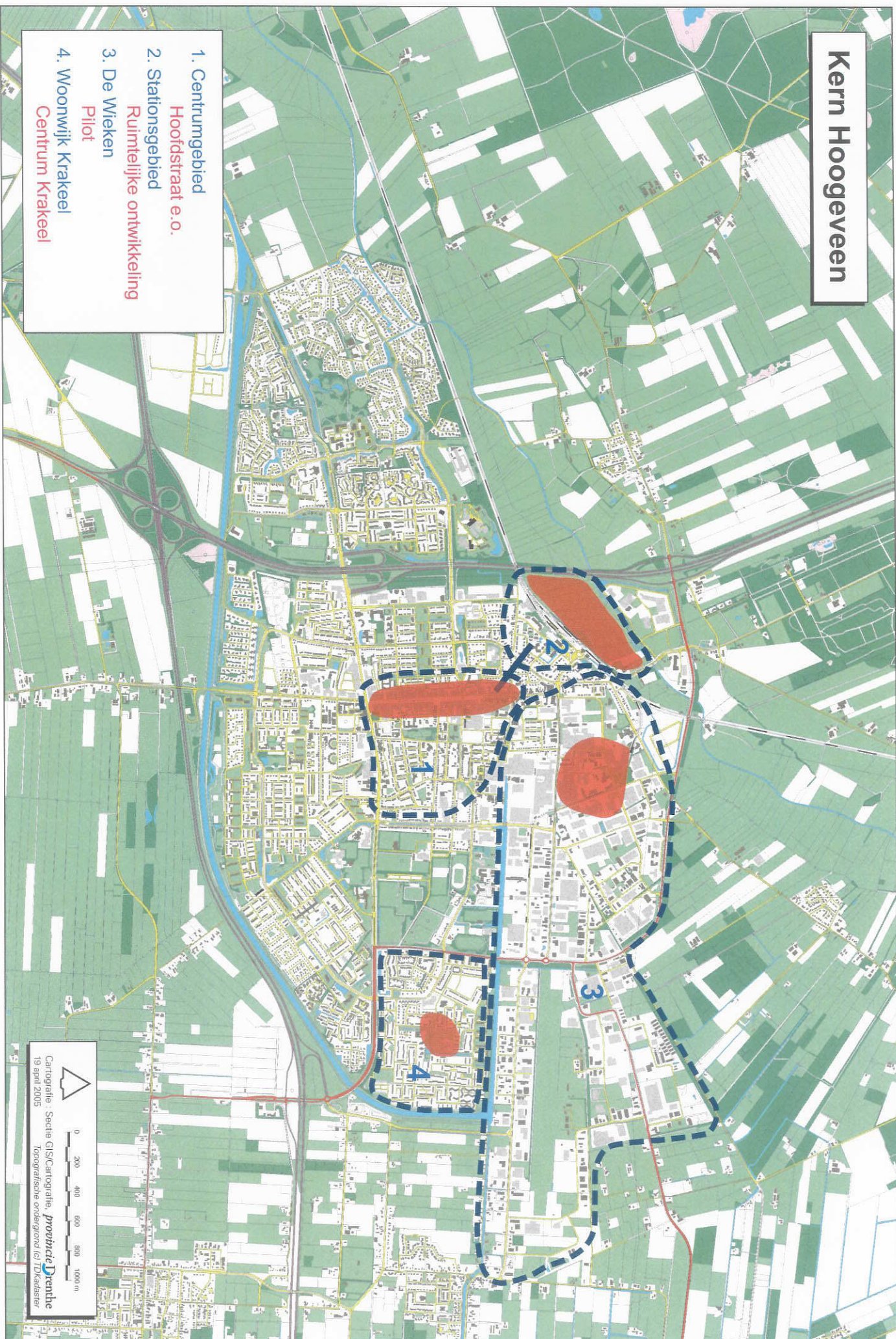
0 200 400 600 800 1000 m.

Cartografie : Sectie GIS/Cartografie, provincie Drenthe
19 april 2005

Topografische ondergrond (c) TKDakaster

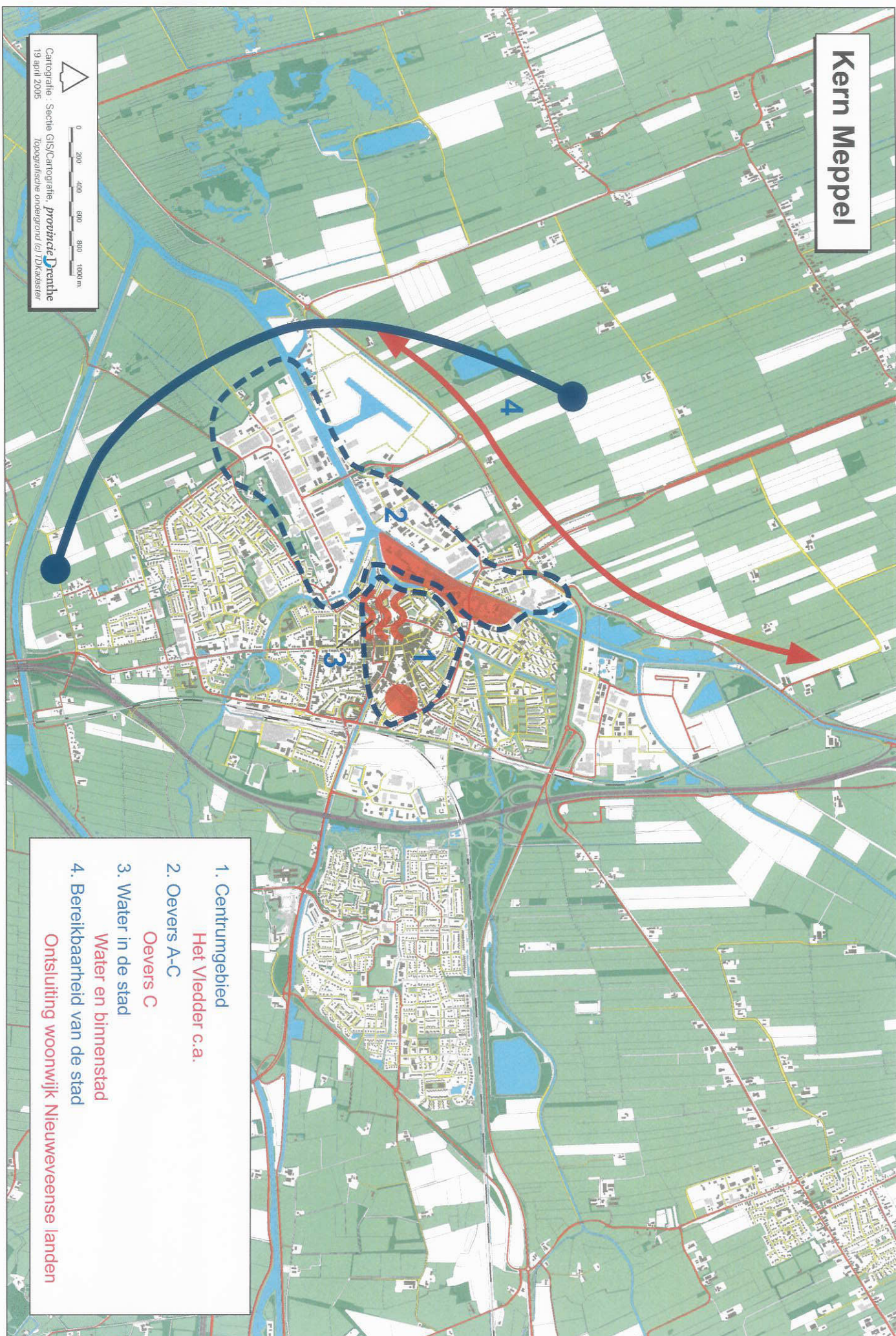
Kern Hoogeveen

1. Centrumgebied
Hoofdstraat e.o.
2. Stationsgebied
Ruimtelijke ontwikkeling
3. De Wieken
Pilot
4. Woonwijk Krakeel
Centrum Krakeel



Cartografie : Sectie GIS/Cartografie, provincie Drenthe
19 april 2005
Topografische ondergrond (c) TKDakster

Kern Meppel



2. Afkortingenwijzer

CPB	Centraal Planbureau
DoDo	Digitale ontwikkeling Drentse ondernemers
EU	Europese Unie
GS	gedeputeerde staten
ICT	informatie- en communicatietechnologie
ILG	Investeringsbudget Landelijk Gebied
IPO	Interprovinciaal Overleg
LOFAR	Low Frequency Array
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
NIROV	Nederlands Instituut voor Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting
NMP	Nationaal Milieubeleidsplan
NSKK	Noordelijke Stichting Koorzang en Koorscholing
OKI	onderwijs en kennisinfrastructuur
OV	openbaar vervoer
POP	Provinciaal omgevingsplan
PS	provinciale staten
PUP	Provinciaal uitvoeringsprogramma
RPCP	Regionaal Patiënten en Consumenten Platform
SGB	Subsidieregeling gebiedsgericht beleid
SNN	Samenwerkingsverband Noord-Nederland
SWD	Stichting Welzijn Doven
WOK	werk, onderwijs en kennisinfrastructuur

ab/coll.

F:\PRODUCT\FG\CTB\Huisstijl\Voorjaarsnota 2005.doc